

Насоки
за прилагането
на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския
парламент и на Съвета от 25 октомври 2011
година относно интегритета и прозрачността на
пазара за търговия на едро с енергия

5-то издание

актуализирано на 11 май 2021 г.

Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (Агенцията или ACER) е орган на Европейския съюз, създаден с Третия енергиен пакет за реализиране на вътрешния енергиен пазар.

Агенцията започна дейността си официално през март 2011 г., а седалището ѝ е в Любляна, Словения. Като независим европейски орган, който насърчава сътрудничеството между европейските регулатори на енергия, Агенцията спомага за постигането на пазарна интеграция и хармонизирането на регулаторните рамки в съответствие с целите на енергийната политика на ЕС.

Общата мисия на Агенцията, както е посочена в учредителния ѝ регламент, е да допълва и координира работата на националните енергийни регулатори на равнището на ЕС, както и да работи за постигането на единен енергиен пазар на ЕС за електроенергия и природен газ.

Мисията и задачите на Агенцията са определени от Регламент (ЕС) № 2019/942 за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия. През 2011 г. тя получава конкретни задачи по силата на Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT).

Съгласно REMIT, Агенцията отговаря за наблюдението на пазарите за търговия на едро с енергия с цел установяване на пазарни злоупотреби. Това наблюдение на пазарите за търговия на едро с енергия е основано на своевременно събиране на данни, свързани с осъществените сделки и издадените нареждания на пазарите за търговия на едро с енергия в Европейския съюз (данни за търгуване), както и основни данни - т.е. свързаните с условията на работа на енергийните системи в електроенергийния и газовия сектор.

Повече информация за Агенцията: www.acer.europa.eu.

Допълнителна информация за дейностите на Агенцията по REMIT:
<https://www.acer.europa.eu/en/remit/Pages/default.aspx>.

Порталът REMIT на Агенцията: <https://www.acer-remit.eu/portal/home><http://www.acer.europa.eu/>.

Настоящият документ е актуализация на 5-тото издание на Насоките за прилагането на REMIT в съответствие с член 16, параграф 1 от REMIT, като се разясняват някои елементи в описанието на поведението при задържане на капацитет.

Свързани документи

Програмен документ на ACER за 2018-2020 г.
http://acer.europa.eu/en/the_agency/Mission_and_Objectives/Documents/ACER%20Programming%20Document%202018-September2017-Final.pdf

1-во издание на насоките на ACER относно прилагането на определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
http://www.acer.europa.eu/remit/Documents/1st_edition_ACER_guidance.pdf

2-ро издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<http://www.acer.europa.eu/remit/Documents/2nd%20edition%20of%20ACER%20Guidance%20on%20the%20application%20of%20REMIT.pdf>

Актуализирано 2-ро издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
[http://www.acer.europa.eu/remit/Documents/Updated%202nd%20Edition%20of%20ACER%20Guidance%20\(REMIT\)_22042013.pdf](http://www.acer.europa.eu/remit/Documents/Updated%202nd%20Edition%20of%20ACER%20Guidance%20(REMIT)_22042013.pdf)

3-то издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
http://www.acer.europa.eu/remit/Documents/REMIT%20ACER%20Guidance%203rd%20Edition_FINAL.pdf

Актуализирано 3-то издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
[https://www.acer.europa.eu/Media/Pages/3rd%20Edition%20ACER%20Guidance%20REMIT%20\(2\).pdf](https://www.acer.europa.eu/Media/Pages/3rd%20Edition%20ACER%20Guidance%20REMIT%20(2).pdf)

4-то издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/4th-Edition-ACER-Guidance-updated.pdf>

5-то издание на насоките на ACER относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия
<https://documents.acer-remit.eu/wp-content/uploads/5th-Edition-ACER-Guidance-updated.pdf>

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:326:0001:0016:en:PDF>

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2019/942 за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32019R0942>

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 1348/2014 НА КОМИСИЯТА за прилагане на член 8, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия по отношение на докладването на данни <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1348&rid=1>

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0943&from=EN>

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R0714&from=EN>

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопрепосни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:211:0036:0054:EN:PDF>

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 543/2013 НА КОМИСИЯТА от 14 юни 2013 година за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:163:0001:0012:EN:PDF>

ДИРЕКТИВА 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 година относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:096:0016:0016:EN:PDF>

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба - MAR) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0596&from=EN>

ДИРЕКТИВА 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0039&from=EN>

ДИРЕКТИВА 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID II) и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (MiFIR)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0600>

ДИРЕКТИВА 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 година относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:390:0038:0038:EN:PDF>

ДИРЕКТИВА 2013/50/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година за изменение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и Директива 2007/14/ЕО на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на определени разпоредби от Директива 2004/109/ЕО <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?uri=CELEX%3A32013L0050>

ДИРЕКТИВА 2003/124/ЕО от 22 декември 2003 година за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно определението и публичното оповестяване на вътрешна информация и относно определението за манипулиране на пазара <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0124&from=EN>

ДИРЕКТИВА 2004/72/ЕО от 29 април 2004 година за прилагане на Директива 2003/6/ЕО по отношение на възприетите пазарни практики, определянето на вътрешна информация по отношение на дериватните продукти, изготвянето на списъци на вътрешни лица, уведомяването за транзакциите на управителите и уведомяването относно подозрителни транзакции <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:162:0070:0075:EN:PDF>

Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – първи набор с насоки на Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа (ЕКРЦК) и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/04-505b) https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/04_505b.pdf

Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – втори набор с насоки на ЕКРЦК и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/06-562b) https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/06_562b.pdf

Директива относно пазарните злоупотреби – ниво 3 – трети набор с насоки на ЕКРЦК и информация за общото действие на Директивата по отношение на пазара (Реф. CESR/09-219) https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/09_219.pdf

•Насоки по MAR - Информация, свързана с пазарите на стокови деривати или свързаните спот пазари за целите на определението за вътрешна информация за стокови деривати https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma-2016-1480_mar_guidelines_on_commodity_derivatives.pdf

Обяснителна бележка № 1/2017 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на изпрани сделки – 19 юни 2017 г. <https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>

Обяснителна бележка № 1/2018 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на презапаяването с капацитет за пренос – 22 март 2018 г. <https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>

Обяснителна бележка № 1/2019 на ACER относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на разслояването на поръчки и лъжливите поръчки – 22 март 2019 г. <https://documents.acer-remit.eu/category/all-documents/>

Преглед на решения относно пазарната злоупотреба (нарушения на членове 3 и 5) с налагане на санкции от националните регулаторни органи за участници на пазара: <http://www.acer.europa.eu/nl/remit/Paginas/Overview-of-the-sanction-decisions.aspx>

Предговор от директора към 5-то издание

В съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT), Агенцията публикува необвързващи насоки с цел да гарантира, че националните регулаторни органи (НРО) изпълняват своите задължения съгласно настоящия регламент по координиран и последователен начин.

Първото издание на насоките на ACER относно прилагането на REMIT е публикувано на 21 декември 2011 г. и е насочено към тези области, които Агенцията смята за приоритет след влизането в сила на REMIT, включително прилагането на определението за вътрешна информация и възможните сигнали за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

Второто издание е публикувано на 22 септември 2012 г. и то подобрява знанията за прилагането на определенията относно пазара за търговия на едро с енергия, енергийните продукти на едро и участниците на пазара, прилагането на задължението, свързано с разкриването на вътрешна информация, и забраните срещу пазарна злоупотреба.

Третото издание, публикувано на 29 октомври 2013 г. и актуализирано на 3 юни 2015 г., предоставя насоки на НРО във връзка с ролята им при регистрирането на участниците на пазара. В него се дават и допълнителни разяснения относно определенията за енергийни продукти на едро и вътрешна информация, както и относно задължението за оповестяване на вътрешна информация.

В четвъртото издание, публикувано на 17 юни 2016 г., Агенцията предостави на НРО по-подробни насоки относно надзора на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие, вменени по силата на член 15 от REMIT.

Като взема предвид натрупания до момента опит, включително обратната връзка от НРО, участниците на пазара и другите заинтересовани лица, Агенцията смята за необходимо да публикува 5-то издание. В настоящото издание Агенцията предоставя по-подробни насоки определението за информация и вътрешна информация съгласно REMIT.

Агенцията ще продължи да работи за предоставяне на съдействие на НРО да извършват дейностите си в съответствие с REMIT по последователен и координиран начин. Освен това, за да осигури възможно най-безпроблемно прилагане на REMIT за участниците на пазара и заинтересованите страни, Агенцията ще продължи да публикува и актуализира важна документация на портала REMIT на Агенцията (<https://www.acer-remit.eu/portal/home>).

Кристиан Цинглерсен
Директор

Агенция на ЕС за сътрудничество между регулаторите на енергия

Важно!

В съответствие с член 16, параграф 1, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT), „Агенцията публикува необвързващи насоки за прилагането на определенията, посочени в член 2 [от REMIT], по целесъобразност“. Освен това, в съответствие с член 16, параграф 1 от REMIT, „Агенцията има за цел да гарантира, че националните регулаторни органи изпълняват своите задачи съгласно [настоящия] регламент по координиран и последователен начин“. За тази цел Агенцията може да публикува насоки както за прилагането на определенията, посочени в член 2 от REMIT, така и за други въпроси във връзка с прилагането на REMIT.

Следователно необвързващите насоки за прилагането на REMIT, предоставени в настоящия документ, са насочени към националните регулаторни органи (НРО) с цел да осигурят необходимата координация и последователност на надзорните им дейности по силата на REMIT. При разработването на насоките умишлено е използван език, който не е юридически, а те се оповестяват публично единствено с цел прозрачност.

Необвързващите насоки понякога се актуализират, за да отразят променящите се пазарни условия и натрупания опит от Агенцията и НРО в прилагането на REMIT, включително с помощта на обратна връзка от участниците на пазара и други заинтересовани страни.

Настоящите насоки не засягат Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба - MAR), Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID II) и Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR), приложими по отношение на енергийните продукти на едро, които представляват финансови инструменти, нито засяга прилагането на европейското конкурентно право по отношение на обхванатите от REMIT практики.

Съдържание

1	Въведение.....	11
2	Обхват на Регламента.....	12
3	Прилагане на определенията за „енергийни продукти на едро“, „пазар за търговия на едро с енергия“ и „участник на пазара“	14
3.1	.. Въведение	14
3.2	..Енергийни продукти на едро	14
3.3	.. Пазар за търговия на едро с енергия.....	16
3.4	..Участник на пазара	17
3.5	..Прилагане на REMIT по отношение на участници на пазара от държави, които не са членки на ЕС и на ЕИП	19
4	Регистрация на участниците на пазара.....	20
4.1	..Въведение.....	20
4.2	..Кои участници на пазара са задължени да се регистрират?.....	20
4.3	..Каква информация са длъжни да представят участниците на пазара?	20
4.4	.. Създаване на национални регистри	21
4.5	..При кой НРО трябва да се регистрират участниците на пазара?.....	21
4.6	..Какъв е крайният срок за подаване на формуляра за регистрация?	22
4.7	..Издаване на код на ACER	24
4.8	..Изискване за актуализиране на информацията за регистрация	24
4.9	.. Ролята на НРО в процеса на регистрация	25
4.10	Заключения	26
5	Прилагане на определението за „вътрешна информация“	28
5.1	.. Въведение.....	28
5.2	.. Понятието „информация“ съгласно REMIT	28
5.3	.. Определение за „вътрешна информация“.....	31
6	Прилагане на определението за „манипулиране на пазара“.....	41
6.1	.. Въведение.....	41
6.2	.. Определение за манипулиране на пазара според REMIT.....	41
6.3	..Примери от REMIT за манипулиране на пазара	42

6.4 .. Примери за различни видове практики, които биха могли да представляват манипулиране на пазара.....	43
6.5 .. Заключениея	47
7 Спазване на задължението за оповестяване на вътрешна информация.....	49
7.1 .. Въведение	49
7.2 .. Оповестяване на вътрешна информация по ефективен начин	50
7.3 .. Навременно оповестяване на вътрешна информация	53
7.4 .. Отложено оповестяване на вътрешна информация	54
7.5 .. Изключение в член 4, параграф 7	55
8 Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба и възможни сигнали за потенциална търговия с вътрешна информация или манипулиране на пазара..	56
8.1 .. Въведение	56
8.2 .. Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба.....	56
8.3 .. Сигнали за възможно нарушение	61
9 Спазване на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs)	63
9.1 .. Въведение	63
9.2 .. Определяне на границите на понятието за PPAT	63
9.3 .. Задължението да уведомява за възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT	67
9.4 .. Задължението да се установят и поддържат ефективни правила и процедури	71
9.5 .. Насърчаване на спазването на разпоредбите	80
10 Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба	81
10.1 Въведение	81
10.2 Режим на възприети пазарни практики (ВПП)	81
10.3 Режим на спазване.....	84
10.4 Режим на санкции	85
Списък на съкращенията	86

1 Въведение

Настоящият документ съдържа необвързващи насоки за прилагането на REMIT, предназначени за националните регулаторни органи (НРО), в съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия¹ (REMIT).

В актуалното издание са представени насоки по теми: обхват на REMIT, включително определенията за „енергийни продукти на едро“, „пазар за търговия на едро с енергия“ и „участник на пазара“ (глави 2 и 3); регистрация на участниците на пазара (глава 4); понятия за вътрешна информация и манипулиране на пазара (глави 5 и 6); задължението за разкриване на вътрешна информация (глава 7); прилагането на разпоредбите за пазарна злоупотреба (глави 8 и 10); и задълженията на лица, които извършват сделки по занятие (глава 9).

За допълнителни насоки относно общите определения, посочени в член 2 от REMIT (например краен клиент, потребление и т.н.), са посочени за справка съответните определения в законодателството от Третия енергиен пакет².

По-специално настоящото 5-то издание на Насоките допълнително навлиза в подробности и представя примери за определенията за информация и вътрешна информация съгласно член 2, параграф 1 от REMIT. Обяснява се как трябва да се извърши оценката по четирите критерия за вътрешна информация, предвидени в REMIT.

Настоящата актуализация на 5-то издание на Насоките разяснява някои елементи в описанието на задържането на капацитет (в раздел 6.4.1).

¹ ОВ L 326, 8.12.2011, стр. 1.

² Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, която ще бъде напълно отменена от 21 декември 2020 г. от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г.; Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ; Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, която бе отменена от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия; и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ.

2 Обхват на Регламента

В съответствие с член 1, параграф 2 от REMIT, Регламентът се прилага по отношение на търговията на едро с енергийни продукти. Съгласно същия член, членове 3 и 5 от REMIT не се прилагат по отношение на енергийни продукти на едро, които представляват финансови инструменти и по отношение на които се прилага член 9 от Директива 2003/6/ЕО (а от 3 юли 2016 г. член 2 от MAR³⁴)⁵.

Следователно член 1, параграф 2 от REMIT изисква определянето на граница между приложното поле от една страна на забраните срещу пазарна злоупотреба съгласно член 3 и 5 от REMIT, а от друга – на забраните срещу пазарна злоупотреба в MAR.

Във всеки случай следва се отбележи, че член 1, параграф 2 от REMIT не изключва прилагането на други членове от REMIT към всякакъв вид енергийни продукти на едро (включително тези, които също са и финансови инструменти). Например разкриването на вътрешна информация, включена съгласно член 4, параграф 1 от REMIT, се прилага независимо от това дали енергийният продукт на едро също се квалифицира като финансов

³ Член 1, параграф 2 от REMIT се позовава на член 9 от Директива 2003/6/ЕО (MAD). MAD беше отменена от MAR (*op. cit.*, № 3). Съгласно член 37 от MAR, позоваванията на Директива 2003/6/ЕО се считат за позовавания на MAR и се тълкуват в съответствие с таблицата на съответствието, посочена в приложение II към MAR. Според таблицата на съответствието, посочена в приложение II към MAR, член 9, първи параграф от MAD корелира с член 2, параграф 1, буква а) и параграф 2 от MAR, член 9, втори параграф от MAD корелира с член 2, параграф 1, буква г) от MAR и член 9, трети параграф от MAD корелира с член 17, параграф 1 и член 18, параграф 7 от MAR.

⁴ Съгласно член 2, параграф 1 от MAR, Регламентът се прилага по отношение на финансови инструменти:

- а) финансови инструменти, които са допускани до търговия на регулиран пазар или които са предмет на заявление за допускане до търговия на регулиран пазар;
- б) финансови инструменти, които се търгуват на МСТ, допускани са до търговия на МСТ или за които е подадено заявление за допускане до търговия на МСТ;
- в) финансови инструменти, които се търгуват на ОСТ;
- г) финансови инструменти, които не попадат в обхвата на букви а), б) или в), чиято цена или стойност зависи от цената или стойността на финансов инструмент, посочен в тези букви, или оказва въздействие върху неговата цена или стойност, включително, но без да се изчерпват с тях, суапи за кредитно изпълнение или договори за разлика.

В допълнение член 2, параграф 3 от MAR дефинира, че MAR се прилага за всяка сделка, нареждане или поведение по отношение на който и да е финансов инструмент [...], независимо дали такава сделка, нареждане или поведение се извършва на място за търговия.

⁵ Финансовите инструменти, предмет на разпоредбите на MAR, са, както е посочено в член 3, параграф 1, точка 1 от MAR, инструментите, определени в член 4, параграф 1, точка 15 от MiFID II и допълнително посочени в раздел В от приложение I към него.

Съгласно приложение I, раздел В от MiFID II енергийните продукти на едро, които попадат в следните категории, се класифицират като финансови инструменти:

- Опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с доставката на електроенергия/ газ с доставка в ЕС или за пренос на електроенергия/ газ в ЕС, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или може да бъде извършен паричен сетълмент по желание на една от страните, освен поради неизпълнение или друго събитие за прекратяване;
- Опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с доставката на електроенергия/ газ с доставка в ЕС или за пренос на електроенергия/ газ в ЕС, за които може да бъде извършван сетълмент с физическа доставка, при условие че са търгувани на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, с изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на ОСТ, за които може да бъде извършван сетълмент с физическа доставка;
- Опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с доставката на електроенергия/ газ с доставка в ЕС или за пренос на електроенергия/ газ в ЕС, за които може да бъде извършван сетълмент с физическа доставка, които не са упоменати по-горе и не са за търговски цели, имащи характеристиките на други дериватни финансови инструменти;
- Опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други договори за деривати, свързани с климатични променливи, ставки на навло или инфлационни проценти или други официални статистически данни за икономиката, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или за които може да бъде извършен паричен сетълмент по желание на една от страните (по причини, различни от неизпълнение на задължение или друго събитие за прекратяване), както и всякакви други договори за деривати, свързани с активи, права, задължения, индекси и мерки, имащи характеристиките на други дериватни финансови инструменти, като се вземе предвид, дали те, *inter alia*, се търгуват на регулиран пазар, ОСТ или МСТ.

инструмент. Задължението за участниците на пазара да предоставят данни на Агенцията⁶ и да се регистрират към съответния НРО също продължава да се прилага.

Освен това член 1, параграф 2 от REMIT предвижда, че REMIT не засяга прилагането на MAR, MiFID II и MiFIR⁷, както и прилагането на конкурентното право към практиките, обхванати от REMIT.

⁶ Това задължение не се прилага, ако участниците на пазара са изпълнили задължението си да предоставят данни в съответствие с приложимата регулация на финансовите пазари.

⁷ Член 1, параграф 2 от REMIT се отнася до MiFID, която е отменена от MiFID II и MiFIR.

3 Прилагане на определенията за „енергийни продукти на едро“, „пазар за търговия на едро с енергия“ и „участник на пазара“

3.1 Въведение

В настоящата глава Агенцията представя разбирането си към момента на понятията за енергийни продукти на едро, пазар за търговия на едро с енергия и участник на пазара, в съответствие с член 2 от REMIT.

3.2 Енергийни продукти на едро

В член 2, параграф 4 от REMIT, енергийните продукти на едро са определени по следния начин:

„Енергийни продукти на едро“ означава следните договори и деривати, независимо от мястото и начина, по който се търгува с тях:

- а) договори за доставка на електроенергия или природен газ, при които доставката е в рамките на Съюза;*
- б) деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произведени, търгувани или доставяни в рамките на Съюза;*
- в) договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза;*
- г) деривати, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза.*

Освен това в член 2, параграф 4, ал. 2 се посочва, че:

„Договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ за използване от крайни клиенти не се считат за енергийни продукти на едро. Договорите за доставка и разпределение на електроенергия или природен газ на крайни клиенти с капацитет на потребление над прага, установен в точка 5, втора алинея, обаче се считат за енергийни продукти на едро.“

За целите на REMIT, при определението за краен клиент се използва съответното определение в Директива 2009/72/ЕО⁸ на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ. В тези директиви, „краен клиент“ означава клиент, купуващ електроенергия или природен газ за собствено ползване.

Член 2, параграф 5 от REMIT посочва понятието „капацитет на потребление“ като важно за разбирането на понятието „енергийни продукти на едро“:

„Капацитет на потребление“ означава потреблението на електроенергия или природен газ на даден краен клиент при пълно използване на производствения капацитет на този клиент. То включва цялото потребление на този клиент като отделна стопанска единица, доколкото потреблението се извършва на пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро.

⁸ Директива 2009/72/ЕО ще бъде напълно отменена с Директива (ЕС) 2019/944 от 21 декември 2020 г.

При прилагането на настоящото определение не се взема предвид потреблението на отделни съоръжения под контрола на отделна стопанска единица, които са с капацитет на потребление под 600 GWh годишно, доколкото тези съоръжения не оказват сумарно влияние върху цените на пазара за търговия на едро с енергия, поради това че са разположени на съответни пазари с различно географско местоположение.“

По отношение на член 2, параграф 5 от REMIT, под „потребление [...] при пълно използване на производствения капацитет на този клиент“ Агенцията разбира максималното количество енергия (електроенергия или природен газ), което даден краен клиент може да потреби в рамките на една година, т.е. ако съоръженията на клиента за потребление функционират максимално по всяко време през цялата година. Именно този капацитет на потребление трябва да имат участниците на пазара, когато преценяват дали прагът на капацитета на потребление от 600 GWh е превишен. Капацитетът на потребление включва цялото потребление от дадения клиент, т.е. на електроенергия или природен газ, като отделна стопанска единица, доколкото потреблението се извършва на пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро. Според разбирането на Агенцията, крайните клиенти следва да изчисляват своя капацитет на потребление на електроенергия и природен газ отделно един от друг, а не да ги натрупват заедно, когато преценяват дали превишават прага от 600 GWh.

В рамките на отделната стопанска единица, потреблението на отделните съоръжения под прага от 600 GWh не се взема предвид, доколкото тези съоръжения не оказват сумарно влияние върху цените на пазара за търговия на едро с енергия поради това, че са разположени на съответни пазари с различно географско местоположение. Обаче отделни съоръжения, всяко от което е с капацитет на потребление под прага от 600 GWh, но се намират на пазар с еднакво географско местоположение, следва да се вземат предвид при оценката на това дали прагът от 600 GWh е превишен.

Що се отнася до понятието „отделна стопанска единица“, насоки могат да се получат от международните практики на конкурентното право и по-специално от прецедентите на Съда на Европейските общности. Съгласно правилата на конкуренцията, единното поведение на пазара на две или повече компании има предимство пред формалната правна структура на тези компании. Следователно важният въпрос е не дали две определени компании са отделни юридически лица, а по-скоро дали заедно не се държат като една-единствена единица на пазара. Когато се преценява дали две или повече компании формират една стопанска единица, могат да се вземат под внимание следните елементи:

- Правомощия и процедури за вземане на решения, поделяне на отговорността между въпросните компании;
- Собственост (например мажоритарно дялово участие);
- Структура на собствеността на въпросните компании; и
- Дялови участия или влияние върху въпросните компании.

Що се отнася до разбирането за „пазари с взаимосвързани цени за търговия на едро“, Агенцията смята, че при пазарите за търговия на едро с енергия се наблюдава все по-голяма взаимосвързаност в целия Съюз. Вече има висока степен на взаимосвързаност на цените за търговия на едро с електроенергия и природен газ в Съюза и има очаквания за увеличаване на тази взаимосвързаност с напредване на развитието на единния европейски енергиен

пазар⁹. С оглед на това Агенцията смята, че е препоръчително участниците на пазара да вземат предвид капацитета на потребление на всичките си съоръжения в целия Съюз, при преценката дали превишават прага от 600 GWh на капацитета на потребление.

С оглед на определението за енергийни продукти на едро в съответствие с член 2, параграф 4 от REMIT, Агенцията смята, че договорите за доставка или пренос на електроенергия и природен газ, търгувани в рамките на деня, ден напред, два дни напред, уикенд, дългосрочно или в друг период, принципно се приемат на пазара като договори за доставка или пренос на електроенергия или природен газ. Енергийните продукти на едро, които са деривати, могат да бъдат финансови инструменти, ако попадат в обхвата на точки 5, 6, 7 или 10 от приложение I, раздел B от MiFID II.

И обратно, Агенцията не счита, че договорите за зелени сертификати и квоти за емисии са енергийни продукти на едро, тъй като те не отговарят на изискванията, посочени в член 2, параграф 4 от REMIT. Агенцията разбира, че тези договори могат да имат значителен ценови ефект върху пазарите за търговия на едро с енергия. Съгласно член 10 от REMIT, регистрите на сделки или компетентните органи, които отговарят за надзора и събирането на информация за търговия с квоти за емисии или деривати, осигуряват на Агенцията достъп до записите на сделки с подобни квоти и деривати.

Тъй като определението за енергийни продукти на едро се прилага за договори и деривати „независимо от мястото и начина, по който се търгува с тях“, Агенцията смята, че вътрешногруповите сделки, т.е. извънборсовите (OTC) договори, сключени с друг контрагент, който е част от същата група, се считат за енергийни продукти на едро съгласно REMIT.

3.3 Пазар за търговия на едро с енергия

В член 2, параграф 6 от REMIT се дава следното определение за пазар за търговия на едро с енергия:

„Пазар за търговия на едро с енергия“ означава пазар в рамките на Съюза, на който се търгува на едро с енергийни продукти.“

Съгласно съображение 5 от REMIT, пазарите за търговия на едро с енергия обхващат както пазари на продукти, така и пазари на деривати, които са жизненоважни за енергийните и финансовите пазари, като ценообразуването в двата сектора е взаимосвързано. Те включват, наред с другото, регулирани пазари, многостранни търговски системи и извънборсови (OTC) сделки и двустранни договори, преки или с посредници.

Според разбирането на Агенцията, определението за пазари за търговия на едро с енергия освен това включва, наред с другото, но не се ограничава до:

- Балансиращи пазари за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза;
- Пазари в рамките на деня (intraday or within-day) за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза;
- Пазари „ден напред“ или „два дни напред“ за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза, включително уикенд продукти;

⁹ За повече информация относно състоянието на интеграция на пазарите за търговия на едро с електроенергия и газ в ЕС, включително увеличаващото се изравняване на цените между националните и регионалните пазари, вж. годишните доклади на ACER/CEEP за резултатите от наблюдението на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ, публикувани тук: <https://acer.europa.eu/en/Electricity/Market%20monitoring/Pages/Current-Edition.aspx>.

- Физически пазари за търговия с електроенергия или природен газ с доставки в Съюза, включително пазари за физически форуърдни договори и нестандартизирани дългосрочни договори;
- Пазари за капацитет за пренос на електроенергия или природен газ в Съюза;
- Пазари на деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произвеждани, търгувани или доставени в Съюза, включително финансови извънборсови пазари;
- Пазари на деривати, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в Съюза.

В допълнение пазарите за производствен капацитет и механизмите на заплащане за капацитет, когато са налице такива, се считат за пазари за търговия на едро с енергия съгласно REMIT, доколкото на подобни пазари се търгуват енергийни продукти на едро.

3.4 Участник на пазара

Определението за участник на пазара в съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT е:

„Участник на пазара“ означава всяко лице, включително оператори на преносни системи, което извършва сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия.“

Понятието за участник на пазара е тясно свързано с разбирането на понятията за пазар за търговия на едро с енергия и за енергийни продукти на едро.

Разбирането на понятието за участник на пазара е от съществено значение поради няколко причини. Първо, участникът на пазара има задължение да оповестява вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Второ, в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, да си участник на пазара предполага задължение за представяне на Агенцията на: (i) отчет за сделките на пазарите за търговия на едро с енергия, включително нарежданията за търгуване, от самия участник на пазара или чрез лице или орган, изброени в член 8, параграф 4, букви б)–е) от REMIT, и (ii) информацията, описана в член 8, параграф 5 от REMIT (основни данни). И накрая, в съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT, участниците на пазара трябва да се регистрират при компетентния НРО, ако извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT.

В светлината на разбирането на Агенцията за понятията за пазар за търговия на едро с енергия и за енергийни продукти на едро, понастоящем Агенцията смята, че следните лица като минимум представляват участници на пазара съгласно REMIT, *ако извършват сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия:*

- **Компании за търговия с енергия** по смисъла на член 2, параграф 35 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, осъществяващи поне една от следните функции: транспорт, доставка или покупка на електроенергия и по смисъла на “предприятие за природен газ“ съгласно член 2, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, осъществяващи най-малко една от следните функции: транспорт, доставка или покупка на природен газ, включително втечен природен газ (ВПГ);

- **Производители на електроенергия или природен газ** по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2009/72/ЕО и член 2, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО, включително производители, които доставят продукцията си на своя вътрешна търговска единица или компания за търговия с енергия;
- **Превозвачи на природен газ;**
- **Субекти с отговорности за балансиране;**
- **Клиенти на едро** по смисъла на член 2, параграф 8 от Директива 2009/72/ЕО и член 2, параграф 29 от Директива 2009/73/ЕО;
- **Крайни клиенти** по смисъла на член 2, параграф 9 от Директива 2009/72/ЕО и член 2, параграф 27 от Директива 2009/73/ЕО, действащи като отделен икономически субект, които имат капацитет на потребление от 600 GWh или повече за година за газ или електроенергия. Ако потреблението на крайния клиент се осъществява на пазари с взаимосвързани цени, неговият общ капацитет на потребление е сумата от неговия капацитет за потребление на всички пазари (вж. раздел 3.2 за допълнително обяснение на тези понятия);
- **Оператори на преносни системи** по смисъла на член 2, параграф 4 от Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО;
- **Оператори на системи за съхранение** по смисъла на член 2, параграф 10 от Директива 2009/73/ЕО;
- **Оператори на системи за ВПГ** по смисъла на член 2, параграф 12 от Директива 2009/73/ЕО; и
- **Инвестиционни посредници** по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1) от MiFID II.

Основният критерий за оценката на това дали дадена компания е участник на пазара е извършването на сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на пазари за търговия на едро с енергия. Така например, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ са ясно упоменати като участници на пазара в член 3, параграф 4, буква б) от REMIT и следователно се смятат за такива, ако извършват сделки на един или повече пазари за търговия на едро с енергия. Операторите на системи за ВПГ могат да продават договори, които в края на краищата водят до газоподаване или добив на газ от газовата мрежа. На няколко пазара, някои оператори на системи за съхранение сключват договори за доставка на газ в случаи, при които съоръженията за съхранение имат проблеми с експлоатацията, но въпреки неизправностите искат да доставят газ на клиентите и следователно придобиват количества над спот пазара. В резултат на това и за целите на REMIT, тези оператори на системи за ВПГ и на системи за съхранение представляват участници на пазара и имат задължението да оповестяват вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Освен това имат задължението да докладват на Агенцията информация, свързана с капацитета и използването на съоръженията за съхранение, и използването на съоръжения за ВПГ, в съответствие с член 8, параграф 5 от REMIT. Изглежда, че операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ са в най-добра позиция да изпълняват това задължение за оповестяване и изискване за докладване на данни съгласно REMIT. Агенцията съответно счита, че е добра практика, ако операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ – дори да не извършват сделки с енергийни продукти на едро – улесняват оповестяването на информация във връзка с член 4, параграф 1 от REMIT от името на потенциално многобройните участници на пазара. Обикновено операторите на системи са в най-добра позиция да оповестяват важна информация, свързана с REMIT, и чрез това си действие да избегнат дублиращи се и потенциално подвеждащи оповестявания от отделни участници на пазара, които имат отношение. Участниците на пазара обаче продължават да носят отговорност за оповестяването и следва да имат подходящи (резервни) процедури в случай, че операторът

на системата не е в състояние да оповести информация (например по технически причини) или в случай на преценка, че оповестяването на информацията от оператора на системата не отговаря на изискванията за оповестяване на информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT.

3.5 Прилагане на REMIT по отношение на участници на пазара от държави, които не са членки на ЕС и на ЕИП

Агенцията смята за необходимо да предостави насоки относно прилагането на понятието за участник на пазара също така и на участници на пазара от държави, които не са членки на ЕС и на ЕИП.

В съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT, участник на пазара означава всяко лице, което извършва сделки на един или повече пазари за търговия на едро с енергия. Това важи независимо от местоположението на лицето. Съответно и лица от държави, които не са членки на ЕС и на ЕИП, попадат в обхвата на REMIT, стига да извършват сделки на пазари за търговия на едро с енергия. Член 9, параграф 1 от REMIT потвърждава това разбиране, че REMIT се прилага и по отношение на участници на пазара от държави, които не са членки на ЕС и на ЕИП, тъй като посочва задължение за участниците на пазара, които не са установени или не пребивават постоянно в Съюза, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, да се регистрират в държавата членка, в която извършват дейност.

В светлината на посоченото по-горе, Агенцията смята, че понятието за участник на пазара в съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT обхваща и участниците на пазара, които не са от ЕС и ЕИП, стига да извършват сделки, включително издаване на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия. Съответно **задълженията за регистриране в съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT при компетентния НРО и за докладване на данни пред Агенцията в съответствие с член 8, параграфи 1 и 5 от REMIT се прилага също така за подобни участници на пазара, които не са от ЕС и ЕИП. Същото важи за забраните срещу пазарна злоупотреба в съответствие с член 3 и 5 от REMIT.**

4 Регистрация на участниците на пазара

4.1 Въведение

В този раздел нагледно е обяснено какво е актуалното разбиране на Агенцията за прилагането на член 9 от REMIT и целта е да се предоставят насоки на НРО относно процеса на регистрация и тяхната роля в този процес, за да се улесни хармонизирането на практиките в рамките на Съюза. Точната информация в националните регистри и в европейския регистър на участниците на пазара е предпоставка за ефективен и ефикасен надзор на пазара.

4.2 Кои участници на пазара са задължени да се регистрират?

В съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT,
„Участниците на пазара, които извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, се регистрират при националния регулаторен орган [...]“

В съответствие с член 2, параграф 7 от REMIT,
„Участник на пазара“ означава всяко лице, включително оператори на преносни системи, което извършва сделки, включително издаването на нареждания за търгуване, на един или повече пазари за търговия на едро с енергия.“

В раздел 3.4 от настоящите насоки се описва разбирането на Агенцията за понятието „участник на пазара“ съгласно определението в член 2, параграф 7 от REMIT.

Трябва да се подчертае обаче, че задължението за регистриране като участник на пазара в съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT се отнася само до тези участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1.

Изискването за регистриране по силата на REMIT се прилага за всяко лице, юридическо или физическо, което извършва сделки, за които има изискване да бъдат докладвани. Следователно е важно да се отбележи, че всички участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, задължително трябва да се регистрират, дори ако предприятието майка, дъщерното дружество или друго свързано предприятие вече е регистрирано или е в процес на регистрация. Не е необходимо клоновете на даден участник на пазара да се регистрират като отделни участници на пазара, стига да не са отделни юридически лица.

Даден участник на пазара може да позволи на трета страна да подава информация за регистрация от негово име. В този случай съответният НРО може да поиска от третата страна да представи доказателства за това позволение.

4.3 Каква информация са длъжни да представят участниците на пазара?

В съответствие с член 9, параграф 3 от REMIT, Агенцията е задължена, в сътрудничество с НРО, да определи и публикува до 29 юни 2012 г. формат, в който НРО трябва да предават на Агенцията информацията за регистрацията на участниците на пазара.

На 26 юни 2012 г. Агенцията прие решение, определящо формат на регистрация, който да се използва за създаването на европейския регистър на участниците на пазара¹⁰. Форматът на регистрация се състои от 5 раздела:

- Раздел 1: данни за участника на пазара
- Раздел 2: данни за физическите лица, свързани с участника на пазара
- Раздел 3: данни за упражняващия краен контрол или бенефициера на участника на пазара
- Раздел 4: данни за корпоративната структура на участника на пазара
- Раздел 5: данни за делегираните страни за докладване от името на участника на пазара

Всички участници на пазара, извършващи сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, са длъжни да предоставят тази информация.

4.4 Създаване на национални регистри

В съответствие с член 9, параграф 1 от REMIT:

„Не по-късно от три месеца от датата, на която Комисията приема актовете за изпълнение, посочени в член 8, параграф 2, националните регулаторни органи създават национални регистри на участниците на пазара [...]“

Така всеки НРО създава система на регистрация, чрез която участниците на пазара могат да му предоставят информация за регистрацията не по-късно от 3 месеца от приемането на актовете за изпълнение. НРО могат, ако пожелаят, да отворят по-рано процеса на регистрация за участниците на пазара.

НРО са свободни да използват каквато система смятат за най-подходяща за техния пазар. Агенцията разработва система, която да се използва за създаване на европейски регистър на участниците на пазара. Тази система ще бъде на разположение и на НРО като средство за регистриране на участниците на пазара в собствените им държави членки.

НРО трябва да гарантират, че участниците на пазара разполагат с информация за това как да се регистрират. За тази цел, а и с цел да се осигури прецизност на европейския регистър на участниците на пазара, създаден от Агенцията в съответствие с член 9, параграф 3 от REMIT, Агенцията ще предостави на НРО ръководство за потребителите относно регистрацията. В това ръководство ще има указания как да се попълват полетата в регистрационния формат. Въз основа на ръководството за потребителите, НРО могат да дават насоки на участниците на пазара как да се регистрират. Ръководството ще се актуализира периодично на базата на обратна връзка от НРО.

4.5 При кой национален регулаторен орган трябва да се регистрират участниците на пазара?

¹⁰ Решение на Агенцията № 01/2012 относно формат на регистрация в съответствие с член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1227/2011.

В съответствие с член 9, параграф 1:

„Участниците на пазара, които извършват сделки, за които има изискване да бъдат докладвани на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1, се регистрират при националния регулаторен орган в държавата членка, в която са се установили или пребивават постоянно, или ако не са установени или не пребивават постоянно в Съюза, в държавата членка, в която извършват дейност.“

Съгласно установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз, дадено юридическо или физическо лице може да бъде установено в повече от една държава членка. Юридическото или физическото лице е установено в държавата(ите) членка(и), в коя(и)то извършва професионална дейност устойчиво и непрекъснато¹¹. Ако даден участник на пазара е установен в повече от една държава членка, Агенцията обикновено ще очаква от него да се регистрира в държавата членка, в която основно се е установил.

По отношение на участниците на пазара, които не са установени или не пребивават постоянно в Съюза, Агенцията приема, че подобни участници на пазара могат да изберат в коя държава членка да се регистрират, стига да извършват дейност в нея.

4.6 Какъв е крайният срок за подаване на формуляра за регистрация?

В съответствие с член 9, параграф 4 от REMIT,

„Участниците на пазара (...) подават формуляра за регистрация в националния регулаторен орган, преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1.“

Следователно участниците на пазара трябва да подадат всички раздели на формуляра за регистрация (раздели 1-5) преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията. В съответствие с член 12, параграф 2 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията, задължението за докладване ще се прилага по отношение на участниците на пазара от 7 октомври 2015 г. и от 7 април 2016 г., в зависимост от вида на данните, които се докладват на Агенцията.

За участниците на пазара, които извършват сделки на организиран пазар, задължението за регистриране влиза в сила най-късно преди **7 октомври 2015 г.** За всички други участници на пазара, това задължение влиза в сила най-късно преди **7 април 2016 г.**, или преди **първия ден на извършване на сделката**, която трябва да бъде докладвана на Агенцията.

Следователно Агенцията смята, че всяко лице, което извършва сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията - от 7 октомври 2015 г. или 7 април 2016 г. - без да е подало формуляра за регистрация на съответния НРО, нарушава член 9 от REMIT. Освен това Агенцията посочва, че съгласно член 9, параграф 5 от REMIT, участниците на пазара са задължени да уведомят незабавно съответния НРО за всякаква промяна по отношение на информацията в техните формуляри за регистрация.

¹¹ Вж. решението по делото *Reinhard Gebhard* срещу *Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano*, C-55/94, EU:C:1995:411, параграфи 24 и 25.

НРО следва да насърчават участниците на пазара да се регистрират достатъчно рано преди извършването на сделката, която подлежи на изискването за докладване, за да улеснят процесите на регистрация и докладване.

Участниците на пазара, които са се регистрирали преди 17 март 2015 г. (преди Агенцията да публикува за пръв път списъка на участниците на пазара в европейския регистър), не са успели да попълнят раздел 4 (данни, свързани с корпоративната структура на участника на пазара) от формуляра за регистрация към момента на подаването му на НРО. В съответствие с Решение № 01/2012 на Агенцията, те трябва да представят информацията от раздел 4 от формуляра за регистрация не по-късно от 3 месеца от първото публикуване на европейския регистър. Следователно те трябва да актуализират формулярите си за регистрация в раздел 4 най-късно до 17 юни 2015 г.

Примери:

Пример 1: Участник на пазара (УП) „А“ се регистрира преди 17 март 2015 г.

УП „А“ е регистриран преди 17 март 2015 г. и трябва да попълни раздели 1, 2, 3 и 5 от формуляра за регистрация преди да го подаде.

Раздел 4 от формуляра за регистрация (*данни във връзка с корпоративната структура на УП*) не е попълнен от УП „А“ към момента на първото подаване, защото публикацията на европейския регистър на УП се появява за пръв път на 17 март 2015 г.

След 17 март 2015 г. УП „А“ разполага с три месеца (до 17 юни 2015 г.) да попълни раздел 4 от формуляра за регистрация с данните, налични в европейския регистър (така че раздел 4 да съдържа всички данни за свързани предприятия с УП „А“, които са регистрирани УП) към момента на предаването на раздел 4 за пръв път.

В случай, че УП „Б“ (свързано предприятие с УП „А“) се регистрира едва след 17 юни 2015 г., УП „А“ ще е длъжен също така да актуализира съответно данните в раздел 4 в момента, в който регистрацията на УП „Б“ се публикува в европейския регистър на УП.

В допълнение към актуализациите на раздел 4 от формуляра за регистрация, УП „А“ има задължение да актуализира незабавно цялата информация във формуляра си за регистрация (това задължение е посочено в член 9, параграф 5 от REMIT) във всеки момент, в който дадена промяна влезе в сила (например ако УП „А“ избере нов регистриран механизъм на докладване (RRM), съответно раздел 5 от формуляра за регистрация трябва да се актуализира).

Пример 2: УП „В“ се регистрира след 17 март 2015 г.

Ако УП „В“ е регистриран след 17 март 2015 г., той е длъжен да попълни всички раздели (1-5) от формуляра за регистрация с актуални данни към момента на предаване на формуляра.

В раздел 4 от формуляра за регистрация (*данни във връзка с корпоративната структура на УП*), УП „В“ е длъжен да включи всичките си свързани предприятия, които са регистрирани УП, т.е. всички тези, които са публикувани в европейския регистър на УП към момента на предаване на формуляра.

Ако УП „Г“ (свързано предприятие с УП „В“) се регистрира при съответния НРО на по-късен етап, то УП „В“ също е длъжен да актуализира своевременно формуляра си за регистрация по съответния начин в момента, в който регистрацията на УП „Г“ се публикува в европейския регистър на УП.

В допълнение към актуализациите на раздел 4 от формуляра за регистрация, УП „А“ има задължение да актуализира незабавно цялата информация във формуляра си за регистрация

(това задължение е посочено в член 9, параграф 5 от REMIT) във всеки момент, в който дадена промяна влезе в сила (например ако УП „А“ избере нов RRM, съответно раздел 5 от формуляра за регистрация трябва да се актуализира).

4.7 Издаване на код на ACER

Според изискванията на член 9, параграф 2 от REMIT, всеки участник на пазара, регистриран по силата на REMIT, получава единен идентификатор („код на ACER“). Този код позволява на участниците на пазара да докладват данни съгласно член 8 от REMIT. Участниците на пазара ще се нуждаят също така от списъка с кодовете на ACER, за да дават информация във връзка с раздел 4 от формуляра за регистрация (данни, свързани с корпоративната структура на участниците на пазара).

В съответствие с член 9, параграф 4 от REMIT, участниците на пазара подават формуляра за регистрация преди да извършат сделка, която трябва да бъде докладвана на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Кодът на ACER ще бъде издаден след предаване на информацията в националните регистри на Агенцията за пръв път, в съответствие с Решение № 01/12 на Агенцията. Съгласно член 2 от това решение на Агенцията, НРО трябва незабавно¹² да предадат информацията за регистрацията на Агенцията, след като тя е била подадена от участника на пазара, след което Агенцията веднага издава код на ACER. По този начин НРО трябва да гарантират, че участниците на пазара получават кода на ACER своевременно, и във всички случаи преди докладването на сделките, които участниците на пазара извършват, на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Това ще позволи на участниците на пазара да изпълнят задълженията си за докладване по член 8, параграф 1 от REMIT, и ще спомогне за ефективно и ефикасно събиране на данни от страна на Агенцията. Системата на регистрация ще даде възможност за автоматични проверки, което ще предоврати подаване на непълни формуляри за регистрация.

За участниците на пазара, които се регистрират преди Агенцията да публикува за пръв път европейския регистър, кодът на ACER ще бъде издаден при представяне от тези участници на информацията от първата фаза (свързана с раздели 1, 2, 3 и 5) на съответния НРО. Тези участници на пазара обаче не трябва да смятат, че с получаване на кода на ACER се потвърждава, че са приключили процеса на регистрация. За да приключат процеса, те ще трябва да представят и информацията, свързана с раздел 4 в регистрационния формат, както е описано в раздел 4.6 по-горе.

За участник на пазара, който се регистрира след като Агенцията за пръв път публикува европейския регистър, кодът на ACER ще бъде издаден при представяне на всички раздели от регистрационния формат на съответния НРО (т.е. раздели 1, 2, 3, 4 и 5).

4.8 Изискване за актуализиране на информацията за регистрация

В съответствие с член 9, параграф 5 от REMIT,

¹² В съответствие с член 2 от Решение № 01/2012 на Агенцията, НРО трябва да предоставят *незабавно* на Агенцията информацията в националните регистри в електронен формат, по сигурен канал и като ползват един от следните формати: CSV или XML.

„Участниците на пазара [...] уведомяват незабавно националния регулаторен орган за всяка промяна по отношение на информацията, предоставена във формуляра за регистрация.“

Важно е да се разбере, че регистрацията не е еднократно събитие, а по-скоро текущо изискване. REMIT не само изисква от участниците на пазара да се регистрират при НРО преди извършването на сделка, но също така да актуализират формуляра си за регистрация при всяка промяна, настъпила по отношение на информацията, предоставена във формуляра за регистрация в съответствие с член 9, параграф 5 от REMIT. Ако промяната в задължителната информация за регистрация не се съобщи своевременно, регистрацията ще се смята за непълна. Участниците на пазара, чийто формуляр за регистрация не е актуален, може да са в нарушение на член 9 от REMIT.

Макар че задължението за актуализиране на информацията, предоставена в националните регистри, да е на участниците на пазара, Агенцията смята за най-добра практика НРО да напомнят редовно на участниците на пазара (например веднъж годишно) да проверяват дали подадената информация все още е точна и актуална.

4.9 Ролята на НРО в процеса на регистрация

Като се има предвид, че участниците на пазара са задължени да се регистрират на национално равнище, а не пряко при Агенцията, то регистрацията на участниците на пазара по силата на REMIT е преди всичко национален процес. НРО следва да са подготвени да играят три роли по време на процеса на регистрация.

Първата роля се изразява в това да са източник на съдействие на участниците на пазара, които искат да се регистрират при дадения НРО. Дори да изберат да използват регистрационната система на Агенцията, НРО са именно тези, които трябва да окажат помощ на потребителите по време на регистрацията. Както е посочено в раздел 4.4 от настоящите насоки, Агенцията ще предостави на НРО ръководство за потребителите относно регистрацията, което може да се използва за предоставяне на помощ на участниците на пазара. Въпреки това Агенцията е на мнение, че крайната отговорност за успешната регистрация е на участниците на пазара.

Втората роля на НРО е да предават информацията от националните си регистри на Агенцията. В съответствие с член 2 от Решение № 01/2012 на Агенцията, НРО трябва своевременно да предадат информацията за регистрацията на Агенцията в момента, в който я получат от участника на пазара, след което Агенцията незабавно издава код на ACER.

Третата роля е свързана с точността на информацията за регистрация. В съответствие с член 9, параграф 2 от REMIT, НРО създават регистри на участниците на пазара, които регистри те редовно актуализират. Точната информация в националните регистри и в европейския регистър на участниците на пазара е предпоставка за ефективна и ефикасна система за надзор на пазара. Агенцията смята за най-добра практика наличието на системи при НРО за ефективна проверка на информацията за регистрация, подавана от участниците на пазара, с цел да се установят пропуски и очевидни грешки. Агенцията трябва да бъде своевременно уведомявана за всякакви грешки, установени от НРО. Системата на регистрация, разработена от Агенцията, ще даде възможност за извършване на автоматични проверки, което ще предотврати подаването на непълни формуляри за регистрация от страна на участниците на пазара.

Участниците на пазара могат да търгуват без да са в нарушение на член 9 веднага след като подадат пълни формуляри за регистрация на съответния НРО, независимо дали им е бил издаден код на ACER. Затова Агенцията се стреми да издаде код на ACER веднага след получаване от НРО на информацията за регистрация. Но Агенцията се стреми също така да гарантира високо ниво на точност в европейския регистър на участниците на пазара. Следователно тя може да реши да забави публикуването на информацията, предоставена ѝ от НРО, докато НРО извършват допълнителни проверки на информацията за регистрация, предадена от участниците на пазара.

Важно е да се отбележи, че посредством процеса на регистрация, НРО не издават на участниците на пазара разрешително или лиценз за търговия. Приключването на процеса на регистрация не представлява проверка с цел „познавай клиента си“, нито оценка на квалификацията и репутацията на участника на пазара.

4.10 Заключение

За даден участник на пазара, който започва процес на регистрация преди Агенцията да публикува за пръв път списъка на участниците на пазара в европейския регистър, този процес ще включва следните стъпки:

1. Преди да извърши сделка, за която има изискване за докладване на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT, участникът на пазара предава формуляр за регистрация на съответния НРО, предоставяйки информация във връзка с раздели 1, 2, 3 и 5 от Решение № 01/2012 на Агенцията. НРО следва да насърчават участниците на пазара да се регистрират предварително, за да улеснят безпрепятственото провеждане на процеса на регистрация. Участниците на пазара носят отговорност за предоставяне на точна и пълна информация за регистрацията;
2. НРО незабавно предава на Агенцията информацията от националния си регистър;
3. Веднага след предаване на информацията от НРО към Агенцията, последната издава уникален идентификатор („код на ACER“) на участника на пазара и уведомява участника на пазара и съответния НРО;
4. Агенцията създава европейски регистър на участниците на пазара въз основа на информацията, предоставена от НРО. Публикува се списък на участниците на пазара въз основа на европейския регистър;
5. Участникът на пазара приключва втората фаза от процеса на регистрация, като предава информацията във връзка с раздел 4 от регистрационния формат. Крайният срок за подаване на тази информация е 3 месеца след като Агенцията публикува за пръв път европейския регистър на участниците на пазара.

Всеки участник на пазара, който се регистрира след като Агенцията публикува за пръв път европейския списък на участниците на пазара, трябва да представи цялата необходима информация, т.е. информацията по отношение на раздели 1, 2, 3, 4 и 5 по време на първоначалната си регистрация.

Участниците на пазара следва да предадат формуляра за регистрация на НРО преди извършване на сделка, която трябва да се докладва на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 1 от REMIT. Важно е обаче на участниците на пазара да се даде ясно и последователно послание относно регистрирането по силата на REMIT: регистрацията на участниците на пазара в никакъв случай не представлява разрешително или лиценз за търговия и не засяга задълженията за спазване на приложимите правила за търгуване и балансиране.

Агенцията ще обяви достатъчно рано кога възнамерява да публикува за пръв път европейския регистър на участниците на пазара.

5 Прилагане на определението за „вътрешна информация“

5.1 Въведение

Настоящата глава обхваща това, което Агенцията към момента разглежда като „вътрешна информация“ съгласно REMIT.

Квалифицирането на конкретен факт¹³ като „вътрешна информация“ по REMIT изисква подход от две стъпки. Първо, трябва да се определи дали е налице елемент на информация (съгласно поне един от критериите от букви а) до г), дефинирани в член 2, параграф 1, втора алинея от REMIT). На второ място, трябва да се установи дали отговаря на четирите кумулативни условия, заложи в член 2, параграф 1, първа алинея от REMIT (т.е. е точна, непублична, свързана е с един или повече енергийни продукти на едро и има вероятност да повлияе значително върху цените).

Останалата част от настоящата глава е структурирана около двуетапния подход чрез предоставяне на насоки относно това, което Агенцията счита за „информация“ съгласно REMIT (глава 5.2) и относно определението за „вътрешна информация“, включително прилагането на четирите кумулативни условия, които квалифицират дадена информация като „вътрешна информация“ (глава 5.3)¹⁴.

5.2 Понятието „информация“ съгласно REMIT

В член 2, параграф 1, втора алинея от REMIT се обяснява какво се има предвид с термина „информация“ по следния начин:

- а) информацията, която трябва да бъде направена публично достояние в съответствие с регламенти (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009, включително насоките и мрежовите кодекси, приети в съответствие с тези регламенти;*
- б) информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ, или свързана с капацитета и използването на съоръжения за втечен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;*
- в) информация, която трябва да се разкрие в съответствие с правни или регулаторни разпоредби на равнището на Съюза или на национално равнище, пазарни правила и договори или обичайни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия, доколкото тази информация вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро; както и*
- г) друга информация, която разумен професионален участник на пазара вероятно би използвал като част от основанието за своето решение да извърши сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или за издаване на нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро.*

¹³ Фактите могат да бъдат обстоятелства, събития, инциденти, данни, елементи или друг вид информация.

¹⁴ По отношение на енергийни продукти на едро, които са финансови инструменти и за които се прилага член 2 от MAR. Вж. съответните насоки и информация на ESMA относно MAR

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma-2016-1480_mar_guidelines_on_commodity_derivatives.pdf

Член 2, параграф 1, буква а) от REMIT гласи, че цялата информация, която трябва да се разкрие съгласно регламенти (ЕС) № 2019/943¹⁵ и (ЕО) № 715/2009¹⁶ за установяване на условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и достъп до мрежи за газопреносни мрежи за природен газ (включително приложимите насоки и мрежови кодекси, приети съгласно тези регламенти) също се счита за „информация“ по REMIT.

Понятието „информация“ съгласно REMIT включва също информация, свързана с всички планирани или непланирани промени¹⁷ в капацитета или производството от всякакъв размер в съоръжение за производство, съхранение, потребление или пренос на природен газ или електроенергия (член 2, параграф 1, буква б) от REMIT). Това важи конкретно за всеки факт, свързан с:

- капацитета и използването на съоръжения за производство на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за съхранение на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за потребление на електроенергия или природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения;
- капацитета и използването на съоръжения за пренос, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения; и
- капацитета и използването на съоръжения за втечен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения.

В член 2, параграф 1, буква в) от REMIT се обяснява, че понятието „информация“ съгласно REMIT обхваща и факти¹⁸, които трябва да бъдат разкрити в съответствие с:

- правни или регулаторни разпоредби на национално равнище;
- правни или регулаторни разпоредби на равнище ЕС;
- пазарни правила;
- договори; и
- обичайните практики на пазара.

В това отношение е важно да се подчертаят регулаторните разпоредби на ниво Европейски съюз, включени в Регламент (ЕС) 543/2013 за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия (обикновено наричани „информация за прозрачност“). С него се установяват множество различни задължения за публикуване на факти, които също биха представлявали „информация“ съгласно член 2, параграф 1, буква в) от REMIT.

И накрая, в член 2, параграф 1, буква г) от REMIT е заложено, че всяка друга информация, която разумен участник на пазара вероятно би използвал като част от основанието за своето решение да извърши сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или за издаване на нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро, следва да се разглежда като „информация“ съгласно REMIT.

Понятието „разумен участник на пазара“

Агенцията препоръчва на НРО да използват „теста за разумен участник на пазара“, за да помогнат да се определи дали даден факт се квалифицира като „информация“ съгласно REMIT, но само когато такива факти не са попаднали вече в обхвата на член 2, параграф 1, букви а), б) и в) от REMIT.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (Текст от значението за ЕИП). Този регламент отмени Регламент (ЕС) 714/2009.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ.

¹⁷ Това включва промени в наличността, но също така и в недостъпността им.

¹⁸ Доколкото вероятно ще имат значителен ефект върху цените на енергийните продукти на едро.

Разбирането на Агенцията е, че понятието „разумен участник на пазара“ може да обхваща различни профили на участниците на пазара (напр. начинаещи, средностатистически, информирани, професионални участници на пазара) с различни стратегии за търгуване (например оптимизиране на портфейл, арбитраж, спекулативни), обхващащи краткосрочните срочни и/или дългосрочни продукти.

Понятието „разумност“ е по-скоро свързано с използването на когнитивни елементи от участника на пазара в решенията му за търгуване (поне частично). За разлика от това, участник на пазара, който взема решения за търгуване въз основа на некогнитивни елементи, като инстинкт или настроение, не следва да се счита за разумен.

За да квалифицирате даден факт като информация по REMIT, е достатъчно поне един от тези профили да използва факта като част от основанието си за вземане на решение за сключване на сделка, свързана с енергиен продукт на едро, или решението им за издаване на нареждане за търгуване с енергиен продукт на едро.

Когато използват „теста за разумен участник на пазара“, НРО могат да вземат предвид под формата на индикатори, че:

- понятието „вероятно би използвал“ трябва да се разграничава от понятието „би искал да използва“ – тестът не е за това дали е налице желание от страна на разумния участник на пазара да използва някакъв вид информация. По-скоро тестът се използва, за да се оцени дали е разумно участникът на пазара да има основателно очакване, че такава информация е налична.

- следователно понятието „вероятно би използвал“ трябва да се тълкува въз основа на разумни очаквания за публикуване (например факта, че участник на пазара би искал да използва планове за търгуване на своите конкуренти за собствена стратегия за търгуване не означава, че тези планове са „информация“ по REMIT, тъй като те не са информация, за която „може да има разумни очаквания за публикуване“ и която вероятно ще бъде използвана от разумен участник на пазара).

- фактът, че участник на пазара е използвал сравними факти (например в различен момент от време) като основание за вземане на свои решения за търгуване, може да се счита за показател за допълнителна оценка с *ad hoc* анализ, ако фактът е информация, която вероятно би била използвана от „разумен участник на пазара“.

Карето по-долу представя някои факти и ги оценява спрямо критериите на REMIT за информация:

Примери за информация по REMIT

1 - Информация за наличния капацитет за пренос на оператора на преносни системи

- Оценките на операторите на преносни мрежи А и Б на наличния капацитет за пренос за всеки ден и на наличния преносен капацитет, който вече е резервиран в междусистемния електропровод между зоните В и Г

Оценка: Тези факти са информация по REMIT, тъй като се отнасят до информация, която трябва да бъде разкрита в съответствие с Регламент (ЕС) № 2019/943. Съгласно член 50, параграф 3 от него, операторите на преносни системи публикуват прогнози за наличния преносен капацитет за всеки ден, като посочват дали определен наличен преносен капацитет вече е запазен.

2 - Информация за годишната поддръжка на генериращи блокове

- Участник на пазара А планира да извърши годишна поддръжка на своя блок за производство на електроенергия ХРТО, с общ капацитет 50 MW от 01.02.2025 г. до 01.04./2025 г.

Оценка: Този факт е информация по REMIT, тъй като представлява информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство на електроенергия, както е посочено

в член 2, параграф 1, буква б) от REMIT. Фактът, че недостъпният капацитет е под прага от 100 MW, включен в Регламент (ЕС) № 543/2013, е от значение за оценката за това дали представлява информация по член 2, параграф 1, буква в) от REMIT, но не и по член 2, параграф 1, букви а), б) и в) от REMIT.

5.3 Определение за „вътрешна информация“

Съгласно член 2, параграф 1, втора алинея от REMIT, информацията се квалифицира като „вътрешна информация“, ако отговаря на четирите кумулативни условия, включени в член 2, параграф 1, първа алинея от REMIT, т.е.

„Вътрешна информация“ означава

- информация, точна по своето естество,
- която не е била направена публично достояние,
- отнасяща се пряко или косвено до един или повече енергийни продукти на едро и
- която, ако бъде направена публично достояние, вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро.

Приложението на всяко от тези четири условия ще бъде допълнително обяснено в раздели 5.3.1, 0, 5.3.3 и 5.3.4.

Участниците на пазара са отговорни да установят дали информацията, с която разполагат а) потенциално представлява „вътрешна информация“ съгласно гореспоменатите четири кумулативни условия и б) следователно трябва да бъде публично оповестена съгласно член 4, параграф 1 от REMIT. За да има подходяща рамка за оценка на информацията, се препоръчва на участниците на пазара да имат ясни вътрешни правила за съответствие, които са адаптирани към техните дейности и към спецификите на информацията, която използват и до която имат достъп.

Най-добрите практики за вътрешни правила за съответствие могат да включват:

- рамка за оценка на това дали разглежданите факти могат да бъдат квалифицирани като вътрешна информация. Тя може да включва например мерки за това как да се идентифицира вътрешната информация, подходящо тествани прагове¹⁹ и др.;
- адекватен работен поток от информация, съобразен с наличието на вътрешна информация. Това може да включва, например, картографиране на потока от информация, мерки за това как да се борави с вътрешна информация и др.; и
- списъци с вътрешни лица и/или действащи механизми за идентифициране на вътрешни лица²⁰.

Вътрешните правила за съответствие трябва да бъдат в съответствие с организационната структура и стратегията за търговия на участник на пазара.

5.3.1 Информация, точна по своето естество

Член 2, параграф 1, трета алинея от REMIT описва какво се разбира под термина информация, „точна по своето естество“, както следва:

Информацията се счита за точна по своето естество, ако посочва набор от обстоятелства, които съществуват или може с основание да се очаква да възникнат, или събитие, което е възникнало или може с основание да се очаква да възникне, и ако е достатъчно конкретна, за да дава възможност да се направи извод за вероятното

¹⁹ Например качествен и количествен (иконометричен) анализ за проверка на вероятността от значителен ценови ефект.

²⁰ Под „вътрешно лице“ Агенцията има предвид лице, което има достъп до вътрешна информация, свързана пряко или непряко с участника на пазара, независимо дали редовно или от време на време.

въздействие на този набор от обстоятелства или това събитие върху енергийните продукти на едро.

Точният характер на информацията се оценява от притежателя на информацията за всеки отделен случай и зависи от това каква е информацията, както и от обкръжаващия контекст. При тази оценка притежателят на информацията може, наред с други неща, да вземе предвид, че:

- (i) има реалистична перспектива да възникне даден факт;
- (ii) оценката на потенциалния ценови ефект от разкриването на информация е без значение за оценката на точния характер; и
- (iii) междинните стъпки в един продължителен процес могат да бъдат точна информация.

Всяко от тези съображения ще бъде допълнително обяснено по-долу, наред с неизчерпателни примери.

(i) Достатъчно е, че има реалистична перспектива за възникване на факта, за да бъде точна информацията, свързана с това събитие

Информацията е точна, доколкото е налице реалистична перспектива обстоятелствата или събитията, за които се отнася, да възникнат/настъпят, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката²¹.

Примери за прилагане на понятието за реалистична перспектива

1 - Информация за стачки, предоставена на участника на пазара, засягащи работниците, необходими за нормалното функциониране на генериращ блок

- Подобна информация за стачки може да се разглежда като имаща реалистична перспектива да се случи поради, например, съществуването на исторически данни за тази информация, сочещи за ефективни стачки, засягащи производството на този блок. Следователно може да се счита, че има реалистична перспектива да се проведе стачка, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката.

- Тази информация за стачките следователно би могла да се квалифицира като точна информация. Това е независимо от факта, че стачката все пак може да бъде отменена и/или че може да има известна несигурност относно общата продължителност на стачката или други елементи.

- Всяко по-нататъшно развитие на ситуацията (отмяна на стачката, актуализиране на датите на стачката, обхват на засегнатите работници и др.) може да направи перспективата за стачката по-малко реалистична. Въпреки това, доколкото те възникват, след като участникът на пазара прецени дали информацията е точна, те не следва да бъдат взети предвид от НРО при оценка дали информацията е била точна към момента, в който участникът на пазара е получил информацията. Във всеки случай участникът на пазара трябва да предоставя на обществеността актуализации за развитието на информацията.

2 - Информация/искане от органа по ядрена безопасност до участника на пазара за провеждане на възможни тестове за сигурност в блок за производство на електроенергия през първата половина на годината

- Подобна информация може да се разглежда като имаща реалистична перспектива да се случи, например поради съществуването на предишна информация от същия тип, която е довела до ефективни тестове за сигурност, засягащи производството и/или достъпността на блока, епизоди,

²¹ Това е в съответствие с разбирането на Съда на Европейския съюз в решението за финансовия сектор в *Geitl*, CEC, дело C-19/11 (2012), по отношение на критерия „точна информация“.

отразяващи планирането на органа по ядрена безопасност или предишни декларации на загриженост относно работата на блока.

- Следователно може да се счита, че има реалистична перспектива тестовете за сигурност, засягащи производството и/или наличността, да се проведат, като се вземат предвид всички фактори, съществуващи към момента на оценката.

- Трябва да се отбележи, че в някои държави членки има задължение, произтичащо от националното законодателство, органът по ядрена безопасност да публикува тази информация за евентуални тестове за сигурност.

(ii) Оценката на потенциалния ценови ефект от разкриването на информация е без значение за преценката на точния характер

Изчисляването на потенциалния ефект на информацията върху цените на енергийните продукти на едро не е елемент, който да се вземе предвид при оценката на точния характер на информацията²². Въпреки това вероятността от значителен ценови ефект трябва да бъде оценена, за да се определи дали информацията е вътрешна информация по REMIT (повече информация за тази оценка в раздел 5.3.4).

По-конкретно, за да може информацията да е точна по своето естество, не е необходимо да се вади заключение от тази информация, с достатъчна степен на вероятност, че след като бъде оповестена публично, ще има потенциален ефект върху цените на съответните енергийни продукти на едро в определена посока.

(iii) Междинните стъпки в един продължителен процес могат да бъдат точна информация

Междинните стъпки в продължителен процес, свързани с възникването на бъдещи обстоятелства или събития, могат да се считат за точна информация. Познаването на такива стъпки би могло да представлява предимство, което би могло да подкопае духа и целта, защитени от REMIT, а именно да постави участниците на пазара при равни условия и да подобри интегритета на пазара по отношение на информационната симетрия.

Междинните стъпки, свързани с възникването на бъдещи обстоятелства или събития, трябва да бъдат достатъчно конкретни, за да могат да се правят заключения относно вероятния ефект от този набор от обстоятелства или събития върху цените на енергийните продукти на едро.

Примери за прилагане на понятието за междинни стъпки

1 - Въвеждане в експлоатация на нови централи/Повторно въвеждане в експлоатация на спрени електроцентрали

- Процесът, водещ до пускане в експлоатация на нови централи или повторно пускане в експлоатация на спрени електроцентрали, е дълъг и сложен. Неговите основни етапи (например: одобрения от управителния съвет, регулаторни одобрения, издаване на лицензи и др.) представляват междинни стъпки в този процес.

Оценка: Някои факти, произтичащи от междинните стъпки, водещи до въвеждане в експлоатация или повторно пускане в експлоатация на електроцентрали, биха се квалифицирали като точна информация по REMIT, тъй като представляват съвкупност от обстоятелства, които съществуват или може основателно да се очаква да възникнат и да повлияят на реалистична перспектива енергията да се произвежда от определен момент във времето.

²² Това е в съответствие с разбирането на Съда на Европейския съюз в решението за финансовия сектор в *Lafonta*, Съд на Европейския съюз, дело C-628/13 (2015).

За да се вземе решение дали тези факти се квалифицират като вътрешна информация, също трябва да бъдат изпълнени трите други критерия, обхванати в раздели 5.3.2 до 5.3.4.

Примери за прилагане на понятието за междинни стъпки

2 - Планирана недостъпност на съществуващ междусистемен електропровод поради разширяване на инфраструктурата на съществуващата междусистемна мрежа

- Процесът, водещ до разширяване на капацитета на съществуващ междусистемен електропровод, е дълъг и сложен процес. Неговите основни етапи (например: решения на управителния съвет на участника на пазара, одобрения от регулаторни органи, издаване на лицензи, решения от оперативния център на междусистемния електропровод, което да доведе до недостъпността, ...) представляват междинни стъпки.

Оценка: В този контекст решение на управителния съвет (например за недостъпност на съществуващите междусистемни връзки, за да се позволи разширяване на съществуващата инфраструктура през определен период), въпреки че е междинна стъпка (която все още може да бъде предмет на други одобрения - например от регулаторен или оперативен център), отговаря на критериите за точност по своето естество съгласно REMIT. Всъщност решението на управителния съвет да одобри или да не одобри планирана поддръжка през определен период е достатъчно конкретно, за да позволи да се направи заключение относно възможния ефект от този набор от обстоятелства или събития върху цените на енергийните продукти на едро.

За да се вземе решение дали решението на управителния съвет може да се квалифицира като вътрешна информация, също трябва да бъдат изпълнени трите други критерия, обхванати в раздели 5.3.2 до 5.3.4.

5.3.2 Информация, която не е направена публично достояние

Вътрешната информация е информация, която не е била споделена с обществеността и в резултат на това създава информационни асиметрии между участниците на пазара. Ефективното разкриване пред обществеността от участници на пазара е критерият, който превръща непубличната информация в публична информация. След като информацията стане публична, тя повишава интегритета и прозрачността на пазара, както е предвидено в съображение 2 от REMIT.

По принцип информацията се счита за обществено достояние, ако такава информация е предоставена от която и да е страна на разположение на обществеността, т.е. на неопределен брой участници на пазара. В тази връзка е без значение кой е направил информацията публично достояние. Не се прави разлика дали информацията е оповестена публично от участник на пазара²³ или от която и да е друга страна.

Достатъчно е, но също така е необходимо информацията да се предоставя едновременно на цялата общественост от участници на пазара, като се гарантира равен достъп до информацията, тъй като всеки заинтересован участник на пазара може да оцени информацията. Такъв може да бъде случаят, например, ако се използва общодостъпна електронна система за разпространение на информация, която се квалифицира като платформа за вътрешна информация (вж. глава 7 за повече подробности). Следователно публикуването на информация само за избрани участници на пазара, например чрез имейл канал или информационен бюлетин, достъпен изключително за членове на борсата, не отговаря на изискването за информирани на обществеността.

Разбирането на Агенцията за ефективно и своевременно публично разкриване на вътрешна информация е представено в глава 7 от настоящите насоки.

²³ Трябва да се отбележи, че публикуването от която и да е страна, различна от участника на пазара, е фактор, който трябва да се вземе предвид само за квалификацията на вътрешната информация. Когато информацията все още е квалифицирана като вътрешна информация, задължението за публикуване е на участника на пазара съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

5.3.3 Информация, свързана с енергийни продукти на едро

Съгласно определението за „вътрешна информация“ в член 2, параграф 1 от REMIT съответната информация следва да се отнася пряко или косвено към един или повече енергийни продукти на едро.

„Енергийни продукти на едро“ са дефинирани съгласно член 2, параграф 4 от REMIT като²⁴:

- а) договори за доставка на електроенергия или природен газ, когато доставката е в Съюза;
- б) деривати, свързани с електроенергия или природен газ, произведени, търгувани или доставяни в рамките на Съюза;
- в) договори, свързани с пренос на електроенергия или природен газ в рамките на Съюза; и
- г) деривати, свързани с преноса на електроенергия или природен газ в Съюза.

Информацията, която има евентуален ефект върху търсенето, предлагането и/или цените на енергиен продукт на едро, или върху очакванията за търсенето, предлагането и/или цените на енергиен продукт на едро, ще се счита за пряко или косвено свързана с търговията на едро с енергиен продукт.

В този контекст, ако има вероятност информацията да има значителен ефект върху цените на енергийните продукти на едро, тя непременно е свързана с тези продукти. Следователно е достатъчно НРО да преценят вероятността от значителен ефект върху цените, за да установят дали информацията е свързана с енергийни продукти на едро. Тази оценка е обяснена в глава 5.3.4.

5.3.4 Вероятност да повлияе съществено върху цените на енергийни продукти на едро

Счита се, че информацията представлява вътрешна информация, само ако, ако при публикуване има вероятност да повлияе съществено върху цените на свързания енергиен продукт на едро.

Въз основа на условието за съществен ценови ефект Агенцията стесни широкото понятие за информация до информацията, която е достатъчно важна, за да има потенциал да повлияе съществено върху цените на енергийни продукти на едро, и следователно до информация, която е от значение за търговията.

Важно е обаче да се отбележи, че самата „вероятност“ да повлияе съществено върху цените е достатъчна, за да се изпълни това условие и че не се изисква действителен ценови ефект.

Оценката на вероятността от ценови ефект трябва да се извършва от участник на пазара за всеки отделен случай. Участникът на пазара следва да вземе предвид очаквания ефект от информацията в светлината на естеството на информацията, както и спецификите на пазара и пазарната ситуация към момента на оценката. По-долу е представен неизчерпателен списък на факторите, които обикновено са от значение за тази оценка:

- характеристиките на пазара (размер, времеви срокове, пазарна структура, ликвидност, вид участници и др.);
- размер на събитието;
- вече публикуваната информация за ситуацията на търсене или предлагане;
- достъпност и недостъпност на преносни съоръжения, съхранение или мрежови ограничения;
- време от деня (например делничен ден/уикенд, работно време/извън работно време);
- наличие на съобщения за нередовни събития (например пускане в експлоатация на нова електроцентрала, повторно пускане в експлоатация на спряна електроцентрала и др.);

²⁴ Допълнителни насоки относно настоящото разбиране на Агенцията за понятието „енергийни продукти на едро“ са представени и в глава 3.2 от настоящите насоки.

- обявления на ОПС, свързани със системата (дисбаланси, сигурност на снабдяването, технически ограничения и др.); и
- всякакви други пазарни променливи, които могат да повлияят на цената на свързания енергиен продукт на едро при дадените обстоятелства (например метеорологични условия, CO₂, цени на горивата, новини за политически и геополитически събития и др.).

Както е посочено в глава 5.3, в този контекст на участниците на пазара се препоръчва да имат систематична рамка за оценка на вероятността дадена информация да има значителен ценови ефект, т.е. ясни вътрешни правила за съответствие, които отразяват този неизчерпателен списък от фактори и са адаптирани както към техните дейности, така и към спецификите на информацията, която използват.

Тъй като оценката на вероятността от ценовия ефект трябва да бъде извършена от участника на пазара предварително, т.е. преди информацията да бъде публикувана и използвана от участника на пазара, НРО могат да използват информация *ex post*, за да проверят презумпцията, но не трябва да предприемат действия срещу лица, които са направили разумни заключения от предварителна информация, с която разполагат.

За целите на оценката дали оценката на участника на пазара относно вероятността дадена информация да има съществен ценови ефект е в съответствие с това, което би се очаквало от разумен участник на пазара, НРО биха могли да проверят дали:

- видът на информацията е същият като информацията, която в миналото е повлияла съществено върху цените;
- предходни доклади от изследвания на анализатори, ценови публикации и становища показват, че въпросният тип информация оказва влияние върху цените;
- самият участник на пазара вече е третиран подобни събития като вътрешна информация;
- друг разумен участник на пазара вече е разглеждал подобни събития като вътрешна информация; или
- разумен участник на пазара би могъл да я използва като част от своите решения за търгуване²⁵.

Пример за оценка на това дали информацията може съществено да повлияе на цените

1 - Актуализация на състоянието на непланирано прекъсване (предварително обявено) в генериращ блок

Участникът на пазара А (УП „А“), който има електроцентрала, осъзнава, че непланираната му поддръжка (предварително обявена) на генериращ блок (недостъпност за 100 MW) ще трябва да бъде удължена с 2 часа. Ликвидността на пазара е ограничена за съответните електроенергийни продукти на едро. УП „А“ трябва да реши дали тази информация би повлияла съществено върху цените.

За да вземе решение, УП „А“ трябва да прецени дали разумен участник на пазара би могъл да използва тази информация като част от основание за вземане на свое решение за търгуване. По-специално, той може да вземе предвид следните фактори за своята предварителна оценка:

²⁵ Използването на това понятие в този контекст е в съответствие с използването му във финансовото законодателство. Вж. член 7, параграф 4 от MAR.

Възможни фактори	Пример за предварителна оценка на УП А
Характеристики на пазара	Пазарът в рамките на деня е отворен. Двучасови продукти и осем 15-минутни продукти са пряко засегнати от удължаването на прекъсването. Дълбочината на заявката през последния час е ограничена и следователно малки промени във фундаменталните фактори могат да окажат влияние.
Размер на събитието	Размерът на събитието е ограничен. Засегнати са само два допълнителни часа за 100 MWh.
Вече публикувана информация за ситуацията на предлагане или търсене	Това непланирано прекъсване е текущо и няма други обявени прекъсвания.
Други ограничения	Към този момент трансграничният капацитет е ограничен в единствената съществуваща граница с друга тръжна зона.
Време на деня	Обичайно работно време.
Наличие на съобщения за нередовни събития или събития на ОПС	Няма допълнителни съобщения.
Всички други пазарни променливи	Липсват съответни промени в прогнозите за вятъра. Цената „ден напред“ от предния ден като подходяща отправна точка за решения за търговия в рамките на деня. Тази цена отразява всички налични фундаментални фактори на пазара от предния ден, което означава цялата информация за търсенето и предлагането.

Оценка: Въз основа на горните фактори (а именно, ограничената дълбочина на дневника за нареждания, липсата на съответния трансграничен преносен капацитет и факта, че това удължаване ще промени информацията, която преди е била предоставена на пазара), УП „А“ може да заключи че разумен участник на пазара вероятно ще използва информацията за това удължаване на непланирано прекъсване като част от основанието за вземане на свое решение за търгуване и че такава информация вероятно ще повлияе съществено върху цените. Това важи особено за почасовите продукти и 15-минутните продукти, пряко свързани с удължаването. Това решение също е в съответствие с предишното решение на УП „А“ за публикуване на непланираното прекъсване в първоначалния момент.

Пример за оценка на това дали информацията може съществено да повлияе на цените

2 - Искане на оператор на преносни системи (ОПС) за активиране на резерви

В някои държави членки на ЕС, без специфични национални изисквания към ОПС да публикува информация за дисбаланси в реално време (или близо до реално време), поради потенциален системен дисбаланс, 25 минути преди времето за доставка, ОПС иска от балансираща отговорна страна да активира генератор за 200 MWh за определен период от време. Към този момент пазарът в рамките на деня все още е отворен. ОПС трябва да реши дали такава информация би повлияла съществено върху цените.

За да вземе решението, ОПС трябва да прецени дали разумен участник на пазара би могъл да използва тази информация като част от основание за вземане на свое решение за търгуване. По-специално, може да вземе предвид следните фактори за своята предварителна оценка:

Възможни фактори	Пример за предварителна оценка на УП А
Характеристики на пазара	Пазарът в рамките на деня е отворен. Спредът „купува-продава“ е нисък, а дълбочината на пазара е относително висока.
Размер на събитието	Размерът на събитието е от значение, като се има предвид близостта до периода на доставка и това е причината за ранното обявяване на активирането от страна на ОПС.
Вече публикувана информация за ситуацията на предлагане или търсене	Няма други обявени прекъсвания.
Други ограничения	Към този момент трансграничният преносен капацитет не съществува.
Време на деня	Тази информация се публикува много близо до периода на доставка.
Наличие на съобщения за нередовни събития или събития на ОПС	Няма допълнителни съобщения.
Всички други пазарни променливи	Липсват значими промени.

Оценка: Активирането на балансиращи оферти „купува“ дава на УП ценна информация относно посоката на дисбаланса на системата. Въз основа на горните елементи, операторът на преносни системи може да заключи, че разумен участник на пазара вероятно ще използва информацията за това искане за активиране на резервите като част от основание за вземане на свое решение за търгуване и че като такава, информацията вероятно ще повлияе съществено върху цените на продукти „в рамките на деня“.

5.3.5 Информация за планове и стратегии за търгуване

В своите оценки НРО трябва да вземат предвид съображение 12 от REMIT, което изрично посочва, че информацията относно плановете и стратегиите за търговия на участника на пазара²⁶ не трябва да се разглеждат като вътрешна информация.

Агенцията разглежда „планове за търгуване“ като планове, включващи систематичен метод за оценка на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро, определяне на размера на риска, който е или трябва да бъде поет, и/или формулиране на краткосрочни и/или дългосрочни инвестиционни цели, които могат да ръководят ежедневната търговска дейност. Последниците от тези краткосрочни и/или дългосрочни инвестиционни цели, по отношение на енергийните нужди и произтичащите от това нареждания за търгуване, следва да се считат за част от плановете за търгуване на участника на пазара и следователно не представляват информация по REMIT.

Агенцията разглежда „стратегии за търгуване“ като набор от обективни правила, определящи условията, които трябва да бъдат изпълнени за едно или повече придобивания и продажби чрез търгуване. Стратегията за търгуване включва спецификации за един или повече записи за нареждания, които могат да включват един или повече филтри и/или механизми, както и правила за продажба на участия, видове нареждания и др.

²⁶ В това отношение НРО следва да вземат предвид конкретния случай на планове и/или стратегии за търгуване, представени на лица, упълномощени да изпълняват нареждания от тяхно име (например брокери). В момента Агенцията счита, че нареждането на клиента за търгуване, изпратено до брокер, е част от собствената стратегия на клиента за търгуване и не представлява информация по REMIT, що се отнася до клиента. Напротив, брокер, който получава нареждане от клиент, получава информация за плановете за търгуване на своя клиент. Ако се счита, че е вътрешна информация, от брокера ще се очаква да не търгува за своя сметка въз основа на тази информация, за да бъде в съответствие с член 3, параграф 1 от REMIT. Брокерът може законно да изпълни нареждането на своя клиент, но да не използва знанията за нареждането на клиента, за да търгува за своя сметка (което би означавало поведение, по-известно като „изпреварващи действия“).

Във всеки случай дори ако подробностите на стратегията за търгуване (напр. конкретно нареждане, подадено от участник на пазара) не се квалифицират като вътрешна информация по REMIT, фактите, използвани за негово определяне или промяна, могат да бъдат вътрешна информация.

Примери за факти, които не трябва да представляват вътрешна информация по REMIT

1 - Подробности за нарежданията, които участникът на пазара възнамерява да подаде по време на деня за търговия

Участник на пазара „А“ изпраща нареждане със следните подробности:

Индикатор за покупка/продажба	Нареждане за покупка
Инициатор/извършител	Инициатор
Вид нареждане	Гъвкав час: конкретно нареждане, което може да се търгува по всяко време при обвързване на цената и обема.
Условия на нареждането	Изпълни и търгувай свободно: нареждането, което ще бъде прекратено веднага след съвпадение с всеки наличен обем в регистъра за нареждания; ако изобщо не се изпълни, остава на пазара.
Статут на нареждането	Активен: нареждането е активирано от системата или участника и е видимо в регистъра на активните нареждания.
Минимален обем за изпълнение	1500 MW
Ценово ограничение	40,5 евро
Продължителност на нареждането	Валидно до отмяна: нареждане, което остава в сила, докато потребителят не го отмени или достигне максималната продължителност за системата

Оценка: Този факт е част от стратегията за търгуване на участника на пазара и следователно не отговаря на изискванията за вътрешна информация по REMIT.

2 - Решения за промени в стратегията за оптимизиране на риска на участник на пазара

Участник на пазара „А“ взема решение да промени стратегията си за оптимизиране на портфолиото, т.е. как да задоволи нуждите си от доставки. Такова решение ще промени стратегията му за това колко електроенергия е:

Закупена чрез стандартизирани електроенергийни продукти на борсата за електроенергия съгласно двустранни договори;
Закупена в различните срокове (напр.% от седмични, месечни, годишни продукти).

Оценка: Решението за промени в стратегията за оптимизиране на риска на участник на пазара обикновено е част от неговия план за търговия и поради това не отговаря на изискванията за вътрешна информация по REMIT.

6 Прилагане на определението за „манипулиране на пазара“

6.1 Въведение

Целта на настоящата глава е да даде на НРО примери за видовете пазарни дейности, които според Агенцията биха отговорили на определението за манипулиране на пазара, посочено в член 2, параграф 2 и 3 от REMIT. Насоките и придружаващите примери са предназначени да помогнат на НРО да разбират по еднакъв начин какво представлява манипулирането на пазара.

Насоките и примерите биха могли също така да улеснят идентифицирането на важните променливи („диагностични флагове“ или сигнали за манипулиране на пазара), които компетентните органи и участниците на пазара могат да наблюдават в границите на своите сфери на дейност с цел да установят или избегнат участие в манипулиране на пазара.

Важно!

Примерите за видовете практики, посочени в настоящия документ, умишлено са описани по начин, който не е юридически и технически, и изрично се подчертава, че описанията нямат за цел да засегнат обхвата на тълкуването на REMIT.

6.2 Определение за манипулиране на пазара според REMIT

В член 2, параграф 2 от REMIT се прави разграничение между четири различни категории манипулиране на пазара. Те представляват манипулиране на пазара чрез: (1) лъжливи/подвеждащи сделки, (2) позициониране на цените, (3) сделки с фиктивни способности/заблуда и (4) разпространяване на лъжлива и подвеждаща информация. Определенията за тях са следните:

а) извършването на каквато и да е сделка или издаването на каквото и да е нареждане за търгуване с енергийни продукти на едро, с което се:

- i) дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;*
- ii) определя или се прави опит да се определи, чрез действията на едно или повече лица, действащи заедно, цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането за търгуване, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия; или*
- iii) използва или се прави опит да се използва фиктивен способ или всякаква друга форма на заблуда или на измама, с които се дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;*

Или

б) разпространяване на информация по медиите, включително по интернет или с всякакви други средства, която дава или е възможно да даде лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на доставката, търсенето или цената на енергийните продукти на едро, включително разпространяване на слухове и на неверни или заблуждаващи

новини, когато лицето, извършващо разпространението, е знаело или би трябвало да знае, че информацията е невярна или заблуждаваща.

Когато се разпространява информация за журналистически цели или художествено изразяване, такова разпространяване на информация се оценява, като се вземат предвид правилата за свободата на пресата и свободата на изразяване на мнение в другите медии, освен ако:

- i) съответните лица извеличат пряко или косвено предимства или печалба от разпространяването на въпросната информация; или
- ii) разкриването или разпространяването се извършва с намерение подвеждане на пазара що се отнася до доставките, търсенето или цената на енергийните продукти на едро.

По същия начин, в член 2, параграф 3 от REMIT се дава следното определение за опит за манипулиране на пазара:

а) извършването на каквато и да е сделка, издаване на каквото и да е нареждане за търгуване или предприемането на каквото и да било друго действие, свързано с енергиен продукт на едро, с намерение да се:

- i) дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;
- ii) определят цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия; или
- iii) използва фиктивен способ или всякаква друга форма на заблуда или на измама, с които се дават или могат да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;

или

б) разпространяването на информация, включително по интернет или по какъвто и да е друг начин, с намерение да се дадат лъжливи или подвеждащи сигнали що се отнася до доставките, търсенето или цената на енергийни продукти на едро.

Отбелязва се, че съгласно формулировките в REMIT, аргументът за „възприетите пазарни практики“ може да се използва от участниците на пазара само по отношение на категорията, посочена в член 2, параграф 2, буква а), точка ii) и параграф 3, буква а), точка ii) (позициониране на цените). Такъв аргумент не може да се използва по отношение на останалите категории.

6.3 Примери от REMIT за манипулиране на пазара

Самият REMIT дава следните примери за манипулиране на пазара и опити за манипулиране на пазара в съображения 13 и 14:

- (13) Манипулирането на пазарите за търговия на едро с енергия включва действията, предприети от лица, които изкуствено причиняват ниво на цените, което не е обосновано от пазарните сили на предлагането и търсенето, в това число

действителната наличност на капацитети за производство, съхранение и пренос, както и от търсенето. Видовете манипулиране на пазара включват издаване и оттегляне на фиктивни нареждания; разпространяване на невярна или подвеждаща информация или слухове чрез медиите, в това число интернет или с всякакви други средства; преднамерено предоставяне на невярна информация на предприятията, извършващи оценки на цените или изготвящи доклади за пазара с цел заблуждаване на участниците на пазара, които действат въз основа на тези оценки на цените и доклади за пазара; и преднамереното предприемане на действие, така че да изглежда, че наличността на производствен капацитет за електроенергия, наличността на природен газ или наличността на капацитет за пренос е различна от капацитета, който в действителност е технически наличен, в случаите, когато подобна информация засяга или има вероятност да засегне цената на енергийните продукти на едро. Манипулирането и неговото въздействие може да възникне извън границите, между пазарите на електроенергия и газ, и на финансовите пазари и пазарите на продукти, в това число пазарите на квоти за емисии.

- (14) Примерите за пазарна манипулация и опити за манипулиране на пазара включват поведението на лице или лица, които действат в сътрудничество, с цел да осигурят решаваща позиция при доставките или търсенето на даден енергиен продукт на едро, които довеждат или биха могли да доведат пряко или косвено до фиксиране на цените или до създаване на други нелоялни търговски условия; и предлагането, купуването или продаването на енергийни продукти на едро с цел, намерение или последица въвеждането в заблуждение на участниците на пазара, които действат на основата на референтните цени. Независимо от това възприетите пазарни практики като тези, прилагани в областта на финансовите услуги, които понастоящем са определени в член 1, параграф 5 от Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба), и които могат да бъдат адаптирани, ако се измени посочената директива, могат да бъдат законен начин участниците на пазара да гарантират благоприятни цени за енергийните продукти на едро.

6.4 Примери за различни видове практики, които биха могли да представляват манипулиране на пазара

Следните примери за видове практики биха могли да представляват манипулиране на пазара или опити за такова и понастоящем се смятат за особено актуални за пазарите за търговия на едро с енергия:

6.4.1 Лъжливи/подвеждащи нареждания/сделки и позициониране на цените

а) Изпрани сделки (wash trades): Това е практика, която се изразява в сделки за продажба или покупка на енергиен продукт на едро тогава, когато няма промяна на изгодния интерес или на пазарния риск, или когато прехвърлянето на изгодния интерес или на пазарния риск е само между страни, които действат съгласувано или в условия на тайно споразумение²⁷.

²⁷ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2017 на Агенцията от 19 юни 2017 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на изпрани сделки.

б) Неуместно съчетани поръчки (improper matched orders): Това са сделки, при които нарежданията за покупка и продажба се вписват (почти) едновременно с една и съща цена и количество от различни, но сговорили се страни. Тези сделки представляват манипулиране на пазара, освен ако не са законни сделки, извършвани в съответствие с правилата на съответната платформа за търговия (например кръстосани сделки).

в) Разслояване на поръчки (layering): Това поведение се изразява в издаване на множество фиктивни нареждания за търгуване на различни ценови нива (слоеве) в едната колона на дневника за нареждания, за да се сключат една или множество сделки в другата колона на дневника за нареждания²⁸.

г) Лъжливи поръчки (spoofing): Това поведение се изразява в издаване на единични големи или множество фиктивни поръчки на едно и също ниво на цената в едната колона на дневника за нареждания, за да се сключат една или множество сделки в другата колона на дневника за нареждания²⁹.

д) Други видове поведение във връзка с нареждания: Тези видове поведение включват издаване на нареждане(ия) за търгуване, със или без интерес от тяхното индивидуално изпълнение, което е вероятно да даде подвеждащи сигнали относно предлагането или търсенето или цената на енергийни продукти на едро или има вероятност да определи цената на изкуствено ниво. Например, поради честотата и/или общия обем на нареждането(ията) за търгуване, поведението води до сключване на сделки при общи условия, които обикновено, но не непременно, са по-благоприятни, пряко или косвено, за ангажиран участник на пазара спрямо тези, които иначе биха надделели при липсата на тези поръчки.

е) Маркиране на затварянето: Тази практика включва преднамерена покупка или продажба на енергийни продукти на едро при затварянето на пазара в опит да се промени цената на енергийния продукт на едро при затварянето. Тази практика може да се осъществи във всеки отделен ден на търговия, но е свързана по-специално с датите на изтичане на фючърси/опции или тримесечен/годишен портфейл, или референтна/оценъчна точка на индекса.

ж) Неправомерен икономически натиск („abusive squeeze“ или „market cornering“): Това включва участник или участници със значително влияние върху предлагането, търсенето или механизмите за доставка на енергиен продукт на едро и/или основен продукт по договор за деривати, използващ ключовата си позиция, за да наруши съществено цената, на която другите трябва да доставят, да получат доставеното или да отложат доставката на инструмента/продукта, за да изпълнят задълженията си. (Следва да се отбележи, че подходящото взаимодействие между предлагането и търсенето може да доведе – а и често води – до напрежение на пазара, но това само по себе си не е пазарна манипулация. По същия начин това, че имаш значително влияние върху предлагането, търсенето или механизмите за доставка на енергиен продукт на едро, само по себе си не представлява пазарна манипулация.)

²⁸ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2019 на Агенцията от 22 март 2019 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на разслояването на поръчки и лъжливите поръчки.

²⁹ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2019 на Агенцията от 22 март 2019 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулирането на пазара по отношение на разслояването на поръчки и лъжливите поръчки.

з) Манипулация на кръстосани пазари: Търговия на един пазар за неправомерно позициониране на цената на енергиен продукт на едро на свързан пазар. Тази практика включва предприемане на търговия на един пазар с цел оказване на неправомерно влияние върху цената на същия или свързан с него енергиен продукт на едро на друг пазар. Пример може да бъде търговията с основния продукт на енергиен дериват на едро, за да се наруши цената на деривативния договор. (Сделките, чрез които се цели получаване на легитимно предимство от разликите в цените на енергийните деривати на едро или на базовите продукти, търгувани на различни места – „арбитраж“ – не представлява манипулация.)

и) Действия, предприети от лица, които изкуствено предизвикват цени, които не са оправдани от пазарните сили на търсенето и предлагането (включително действителната разполагаемост на капацитет за производство, съхранение или транспорт, и търсене)

Манипулативното задържане на капацитет се проявява, например, когато даден участник на пазара с относителна способност да влияе върху цената или взаимодействието между търсенето и предлагането на енергиен продукт на едро, реши, без основание, да не предлага или икономически да задържи разполагаемия капацитет за производство, съхранение или пренос на пазара. Това включва неправомерно ограничаване на инфраструктурата или преносните мощности, което води до цени, които вероятно не отразяват справедливото и конкурентно взаимодействие на търсенето и предлагането.

По-специално, задържането на капацитет за производство на електроенергия се отнася до практиката да не се предлага конкурентно наличен производствен капацитет на пазара на електроенергия на едро, въпреки че предлагането му на конкурентна основа би довело до печеливши сделки на преобладаващите пазарни цени. Задържането на капацитет за производство на електроенергия може да се осъществи по два начина, а именно чрез икономическо задържане³⁰ или физическо задържане³¹. Задържането на капацитет за производство на електроенергия може да бъде извършено от един или повече участници на пазара³², действащи независимо или съгласувано.

REMIT се прилага по отношение на задържането на капацитет за производство на електроенергия, независимо дали се прилага (и) конкурентното право. Задържането на капацитет за производство на електроенергия не означава автоматично нарушение на член 5 от REMIT. Следователно е необходим анализ за всеки отделен случай, който отчита обстоятелствата и спецификите на пазара³³. REMIT не забранява високите цени, при условие че те отразяват справедливото и конкурентно взаимодействие между търсенето и предлагането³⁴.

Представеният по-долу подход, основан на два едновременни елемента, може да оцени дали поведението, включващо задържане на капацитет за производство на електроенергия, представлява нарушение на член 5 от REMIT с оглед на критериите за манипулиране на пазара,

³⁰ Действия, предприети за предлагане на разполагаем производствен капацитет на цени, които са над пазарната цена и не отразяват пределните разходи (включително алтернативните разходи) на актива на участника на пазара, в резултат на което свързаният енергиен продукт на едро не се търгува или свързаният актив не е изпратен.

³¹ Действия, предприети под формата на непредлагане на разполагаемия производствен капацитет на каквато и да е цена.

³² Например собственици на активи на производители или складове.

³³ Например има различни срокове и видове пазари, които трябва да се вземат предвид.

³⁴ При допускане за честно и конкурентно взаимодействие между търсенето и предлагането и отсъствие на пазарна неефективност, пазарната клирингова цена ще зависи от достатъчността/недостатъчността на разполагаемия производствен капацитет. В случай на достатъчност, пазарната клирингова цена ще се определя от предоставената пределна генерираща технология и/или от предоставеното пределно еластично натоварване. В тези часове инфрапределните технологии ще получат законни наеми, които могат да се използват за покриване на фиксирани разходи. В случай на недостатъчност, пазарната клирингова цена ще бъде определена от прогнозната стойност на загубения товар от нееластичните товари. В тези часове всички генериращи технологии ще получат легитимен наем, който може да се използва за покриване на фиксирани разходи.

както са определени в член 2, параграф 2 от REMIT³⁵. Първият елемент, който трябва да се оцени, е дали съответният участник на пазара е в състояние, в зависимост от конкретния случай, да повлияе на цената или взаимодействието между търсенето и предлагането на енергиен продукт на едро, като участва в такова поведение³⁶. Вторият елемент за оценка е дали участникът на пазара няма законна техническа, регулаторна³⁷ и/или икономическа³⁸, обосновка за своето поведение, когато не предлага разполагаемия си производствен капацитет или го е предложил над пределните разходи.

В случай на умисъл, всяко действие, свързано със задържане на капацитет, дори отвъд издаването на нареждания за търгуване или сключване на сделки, може да представлява опит за манипулиране на пазара.

з) Презапасяване с капацитет за пренос: Тази практика включва: i) придобиване на целия или част от наличния капацитет за пренос ii) без той да се използва или без да се използва ефективно³⁹.

6.4.2 Сделки, включващи фиктивни способности/заблуда

а) Разпространение на лъжлива или подвеждаща пазарна информация чрез медиите, включително чрез интернет или по друг начин (в някои юрисдикции това е известно като „скалпиране“): Това се прави с намерението да се промени цената на енергийния продукт на едро в посока, която е по-благоприятна за позицията, която се поддържа или за сделката, планирана от лицето, разпространяващо информацията.

б) Помпане и дъмпинг: Тази практика включва заемане на дълга позиция за енергиен продукт на едро и след това предприемане на допълнителна покупка и/или разпространяване на подвеждаща положителна информация за енергийния продукт на едро с цел повишаване на неговата цена. Другите участници на пазара са подведени от последващия ефект върху цената и са привлечени от закупуването на енергийния продукт на едро. След това манипулаторът продава на по-високата цена.

в) Кръгова търговия: Процес на изпълнение на нареждане за продажба със знанието, че в същото време се издава офсетно нареждане за покупка. Действието се счита за незаконно, защото изключва конкуренцията.

г) Предварително уредена търговия: Практиката на двама стокови дилъра, които търгуват помежду си на предварително договорени цени. Предварително уредената търговия има за

³⁵ Например, и не само, определяне на цените на изкуствено ниво.

³⁶ Например, но не само, да бъде „основен доставчик“, т.е. доставчик на електроенергия, чийто капацитет трябва да се използва за задоволяване на пиковото търсене и чийто капацитет надвишава маржа на предлагането на пазара.

³⁷ Например, в случай на непреодолима сила или локализирани ограничения за предаване. Валидността на причините за недостъпността на електроцентраля може да бъде оценена спрямо „евентуално“ поведение на конкурентен участник на пазара.

³⁸ Т.е. Пропуснати ползи. Пропуснатите ползи представляват очакваната стойност на най-ценния избор, който не е бил направен. На пазарите на електроенергия на едро това може, например, да представлява предлагане в различен момент от време за разполагаеми активи с енергийно ограничено производство, напр. язовирни водоелектрически блокове. Може да представлява предлагане на различен последователен пазар (например форуърдни, „ден напред“ или „в рамките на деня“ пазари) за разполагаеми производствени активи въз основа на въпросните очаквания. В крайна сметка очакванията за стойността на електроенергията в реално време, включително очакваните прекъсвания и отчитането на обема, който ще се търгува, ще повлияят на пропуснатите ползи.

³⁹ Допълнителна информация за това поведение може да се намери в Обяснителна бележка № 1/2018 на Агенцията от 22 март 2018 г. относно прилагането на член 5 от REMIT за забрана срещу манипулиране на пазара по отношение на презапасяването с капацитет за пренос.

цел да изключи други дилъри от пазара, да получи данъчно предимство или и двете. Поради това предварително уговорената търговия е незаконна. Агенцията е на мнение, че някои по-специфични практики като например кръстосани/предварително уредени сделки биха могли да се считат за възприети пазарни практики и следователно не представляват манипулиране на пазара при условие, че се предприемат съгласно правилата на съответното място за търговия, приложими според неговите правила за поведение. Но в повечето такива случаи извършването на практиката в съответствие с правилата на мястото за търговия би било само по себе си достатъчно, за да се насърчи интегритетът на пазара, и следователно не възниква въпросът дали тя следва да получи статут на възприета пазарна практика.

6.4.3 Разпространяване на лъжлива и подвеждаща информация

Този вид манипулиране на пазара включва разпространяване на лъжлива и подвеждаща информация, без непременно да се предприемат каквито и да било съпътстващи сделки. Това би могло да включва създаване на подвеждащо впечатление, като не се оповестява правилно ценово чувствителна част от информацията, която трябва да бъде оповестена. Например, пазарен участник с информация, която би отговаряла на определението за „вътрешна информация“ съгласно Регламента, не разкрива правилно тази информация, което води до вероятност за подвеждане на пазара.

а) Разпространяване на лъжлива/подвеждаща информация чрез медиите: Това включва поведение като например публикуване на информация чрез интернет или пускане на прессъобщение, което съдържа неверни или подвеждащи твърдения за енергиен продукт на едро, допуснат до търговия на организиран пазар. Лицето, разпространяващо информацията, знае или би трябвало да знае, че тя е лъжлива или подвеждаща, и че я разпространява, за да създаде невярно или подвеждащо впечатление. Разпространението на лъжлива/подвеждаща информация чрез официално признат канал за разпространение на информация до потребителите на организиран пазар е особено сериозно, тъй като е важно участниците на пазара да могат да разчитат на разпространението на информация чрез такива официални канали.

б) Друго поведение, предназначено да разпространява лъжлива/подвеждаща информация: Този вид манипулиране на пазара би обхванал поведение, предназначено да създаде невярно и подвеждащо впечатление чрез средства, различни от медиите. Пример може да бъде движението на запаси от физически стоки, за да се създаде заблуждаващо впечатление за предлагането или търсенето на стоката, или на доставката в стоков фючърсен договор.

6.5 Заключение

Гореспоменатите примери за различни видове практики, които биха могли да представляват пазарна манипулация, са вдъхновени от собствения опит на НРО и от придобития на финансовите пазари опит на финансовите пазарни органи, с които Агенцията и различните НРО ще си сътрудничат тясно при прилагането на REMIT. Следователно тези примери в момента могат да се приемат като ориентир за възможни сигнали за пазарна манипулация на пазарите за търговия на едро с енергия в съответствие с REMIT.

Тези съображения са валидни докато не се събере повече опит по отношение на пазарната манипулация на пазарите за търговия на едро с енергия.

Като цяло Агенцията смята, че поведението на участниците на пазара трябва да отговаря на техническите и икономическите им ограничения по начин, съответстващ на конкурентното право, особено що се отнася до упражняването на пазарна сила. Сътрудничеството между Агенцията, НРО и органите по конкуренцията, както е предвидено в REMIT, трябва да се разбира именно в този аспект.

Агенцията непрекъснато ще прави преглед на насоките си относно манипулирането на пазара и ако сметне за подходящо, ще публикува преработени указания с незадължителен характер.

7 Спазване на задължението за оповестяване на вътрешна информация

7.1 Въведение

В настоящия раздел е посочено актуалното разбиране на Агенцията за изпълнението на задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4 от REMIT. Съгласно последното си изменение тази глава следва да се спазва изцяло след преходен период, който ще бъде съобщен от Агенцията.

В съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT:

„Участниците на пазара публично, ефективно и навременно разкриват вътрешна информация, с която разполагат по отношение на търговска дейност или съоръжения, които съответният участник на пазара или неговото предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира, или по отношение на въпроси, свързани с тяхната експлоатация, за които въпросният участник на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, независимо дали изцяло или отчасти. Такова разкриване включва информация, свързана с капацитета и използването на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ, или свързана с капацитета и използването на съоръжения за втечен природен газ, включително планирана или непланирана недостъпност на тези съоръжения.“

Задължението за оповестяване на вътрешна информация е на участника на пазара съгласно член 4, параграф 1 от REMIT. Това задължение е свързано не само с вътрешна информация по отношение на собствената търговска дейност или съоръжения на участника на пазара, но и с вътрешна информация за неговото предприятие майка или свързано предприятие. Освен това, задължението е свързано не само с вътрешна информация по отношение на търговската дейност или съоръженията, които участникът на пазара или въпросните предприятия притежава(т) или контролира(т), но също така по отношение на търговска дейност или съоръжения, за чиято експлоатация участникът на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, независимо дали изцяло или отчасти. Задължението за оповестяване на вътрешна информация не се прилага за лице или участник на пазара, което притежава вътрешна информация по отношение на търговската дейност или съоръженията на друг участник на пазара, стига този собственик на въпросната вътрешна информация да не е предприятие майка или свързано предприятие. Независимо от това, лицата, разполагащи с информация при такива обстоятелства, ще трябва да разгледат своето съответствие с член 3 и по-конкретно дали разполагат с подобна информация в качеството си на някое от лицата, изброени в член 3, параграф 2. Във връзка с това Агенцията насърчава лицата, притежаващи такава информация, незабавно да информират съответния(те) участник(ци) на пазара, за да осигурят ефективно и своевременно спазване на член 4, параграф 1 от REMIT.

Член 4, параграф 3 от REMIT разпростира задължението за оповестяване съгласно член 4, параграф 1 от REMIT към лице, наето от или действащо от името на участник на пазара, когато това лице разкрива вътрешна информация на друго лице в рамките на нормалното изпълнение на своята работа, професия или задължения, както са посочени в член 3, параграф 1, буква б) от REMIT. В такъв случай този участник на пазара или лице осигурява едновременно, пълно и ефективно публично разкриване на тази информация. Задължението за оповестяване по член 4, параграф 3 от REMIT обаче не се прилага, когато

лицето, което получава информацията, е обвързано със задължение за поверителност, независимо дали това задължение произтича от закон, подзаконов акт, устройствен акт или договор.

7.2 Оповестяване на вътрешна информация по ефективен начин

7.2.1 Механизми за оповестяване

Прозрачността на енергийните пазари на едро изисква разкриването на вътрешна информация по начин, който позволява разпространението на информацията сред възможно най-широка общественост, като предоставя лесен и равен достъп на всички потребители на тази информация. Агенцията вярва, че за да се постигне ефективно оповестяване съгласно член 4 от REMIT, информацията се разкрива с помощта на платформа за разкриване на вътрешна информация (Платформа за вътрешна информация или ИП)⁴⁰, т.е. електронна система за предоставяне на информация, която позволява на множество участници на пазара да споделят информация с широката общественост и отговаря на минималните изисквания за качество, изброени в глава 7.2.2.

Използването на платформи за вътрешна информация като механизъм за оповестяване по подразбиране се подкрепя от факта, че:

а) Този механизъм за оповестяване е посочен чрез съвместен прочит на член 4, параграф 1 и член 4, параграф 4 от REMIT. Съгласно член 4, параграф 4 от REMIT оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с Регламент (ЕО) № 714/2009 или Регламент (ЕС) № 2019/943⁴¹ или Регламент (ЕО) 715/2009, или на насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези регламенти, представлява едновременно, пълно и ефективно публично разкриване. Правилата за прозрачност съгласно тези регламенти предвиждат оповестяване на информация за прозрачност на централни платформи за прозрачност на информацията. Следователно разкриването от платформи за вътрешна информация би благоприятствало за съгласуваното разбиране на ефективното разкриване съгласно член 4, параграф 1 от REMIT и член 4, параграф 4 от REMIT.

б) Този механизъм за оповестяване насърчава сближаването с техническите стандарти, установени съгласно законодателството на финансовите пазари в това отношение, по-специално тези, установени съгласно член 17 от MAR, както е посочено допълнително в Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на техническите средства за подходящо публично разкриване на вътрешна информация.

в) Намаляването на броя на каналите за оповестяване води до значително намаляване на сложността и усилията на участниците на пазара за достъп и използване на информация, която се публикува съгласно член 4 от REMIT.

За да се улесни спазването на задължението за оповестяване, е публикуван списък с налични платформи за вътрешна информация в Европа за разкриване на вътрешна

⁴⁰ Платформата отговаря на правилата за защита на личните данни в съответствие с Общ регламент № 2016/679 относно защитата на данните.

⁴¹ Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

информация относено пазарите за търговия на едро с енергия на портала REMIT⁴² на Агенцията, изготвен след оценка на съобразността на 11 ИП с изискванията за качество, изброени в глава 7.2.2, изискванията за докладване на вътрешна информация на Агенцията, описани в Процедурното ръководство по REMIT относно данните за сделки, пазарните основи и вътрешната информация (ПР REMIT) и Насоките за използване на уеб канали. Платформите за вътрешна информация трябва да подадат заявление, за да бъдат включени в списъка на Агенцията и ще бъдат включени, ако отговорят на изискванията.

По отношение на оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/943⁴³ или Регламент (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети съгласно тези регламенти, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, това също се счита, съгласно член 4, параграф 4 от REMIT, за едновременно, пълно и ефективно публично разкриване, при условие че оповестената информация се отнася за едно и също събитие(я) и има същото съдържание и формат и отговаря на минималните изисквания за качество (вж. раздел 7.2.2) като информацията, която трябва да бъде разкрита съгласно член 4, параграф 1 от REMIT.

Едновременното публикуване на уебсайта на участника на пазара или чрез социалните медии може да се използва като допълнителен източник за оповестяване. Това обаче не може да замени оповестяването на платформи за вътрешна информация. В случай че се използват допълнителни средства за оповестяване, например уебсайт на участник на пазара, участникът на пазара трябва да гарантира, че оповестената информация е идентична с тази, оповестена на платформата за вътрешна информация.

Оповестяването на вътрешна информация на платформите улеснява достъпа до информация за всички участници на пазара и насърчава цялостната прозрачност на пазара. Освен това, това решение намалява като цяло техническата и организационната тежест за участниците на пазара. В тази връзка, в процеса на регистрация съгласно член 9, параграф 5 от REMIT, участниците на пазара, притежаващи вътрешна информация, са длъжни своевременно да предоставят и редовно да актуализират информацията за мястото на оповестяване на вътрешната информация. Агенцията осигурява публичен достъп до тази информация като част от Европейския регистър на участниците на пазара (CEREMP).

Съгласно член 2, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията, участниците на пазара на квоти за емисии, от които се изисква да разкриват вътрешна информация в съответствие с член 4 от REMIT, могат да използват техническите средства, които служат за разкриване на вътрешна информация по посочения регламент, за разкриването на вътрешна информация съгласно член 17, параграф 2 от MAR, при условие че вътрешната информация, която се изисква да бъде разкрита, по същество е с еднакво съдържание, а техническите средства, използвани за разкриването ѝ, гарантират, че тя се съобщава на съответните медии. Агенцията вярва, че разкриването на вътрешна информация по REMIT чрез платформи ще позволи на участниците на пазара да изпълнят тези изисквания, при условие че платформата за вътрешна информация отговаря на изискванията на MAR, както и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1055 на Комисията.

⁴² <https://www.acer-remit.eu/portal/list-inside-platforms>

⁴³ Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

7.2.2 Минимални изисквания за качество за ефективно разкриване на вътрешна информация

Следните минимални изисквания трябва да бъдат изпълнени от платформата за вътрешна информация, за да се осигури ефективно разкриване на вътрешна информация:

- вътрешната информация се разкрива на възможно най-широка общественост на недискриминационна основа и е достъпна безплатно, едновременно на целия засегнат енергиен пазар;
- следва да се използват електронни средства, за да се гарантира, че пълнотата, целостта и поверителността на информацията, предоставена от участниците на пазара, се запазва по време на нейното предаване, получаване, съхранение и обработка на платформата;
- вътрешната информация се прави публично достъпна по начин, който трябва да има функционалността да я разпространява активно с цел да достигне до широката общественост и специфично за разкриването на вътрешна информация, като позволява лесен и бърз достъп на обществеността;
- платформата улеснява активното разпространение на вътрешна информация посредством уеб канали по начин, който позволява на Агенцията да събира - и участниците на пазара да обработват - тези данни ефективно, в съответствие с Насоките за използване на уеб канали и ПП по REMIT, публикувани на портала REMIT;
- филтрирането на информация, включително историческа информация, по съответните категории данни трябва да бъде възможно, за да се насърчи ефективното ѝ използване, включително във формат за изтегляне;
- историческата вътрешна информация, включително всяка редактирана информация, се съхранява на разположение на обществеността за период от най-малко 5 години след края на съответното събитие;
- историята на предходни публикации относно едно и също събитие трябва да бъде лесно достъпна и трябва да се осигури функционалност, свързваща предишните публикации с новата(ите) публикация(и) по разбираем и лесен за използване начин;
- трябва да се осигурят ефективни решения за оптимизиране, архивиране и/или резервни копия, както и минимално забавяне на публикуването и недостъпност на услугата, предоставяна от платформата;
- информацията трябва да бъде публикувана на официалния(ите) език(ци) на съответната държава членка и на английски език или само на английски език;
- доставчикът на платформата осигурява ефективни административни условия за предотвратяване на конфликт на интереси с участниците на пазара.

Макар участниците на пазара да отговарят за оповестяването на вътрешна информация, Агенцията разбира, че те нямат влияние върху функционирането на платформите. Затова Агенцията приема, че участниците на пазара не носят отговорност за временните технически проблеми с подобни платформи, които отговарят на горните минимални изисквания за качество. Ако информацията е подадена в платформата навреме и се появят временни технически проблеми, то тогава не трябва да се счита, че участниците на пазара са нарушили задължението за оповестяване на вътрешна информация. При такива обстоятелства участниците на пазара също могат да обмислят решение за архивиране, при условие че то отговаря на същите минимални изисквания за качество, изброени по-горе. В този случай те трябва да предоставят информация за решението за архивиране в процеса на

регистрация съгласно член 9, параграф 5 от REMIT. Но ако техническите проблеми продължат, участниците на пазара трябва да обмислят използването на други платформи, за да изпълнят задължението за разкриване. В случай на забавено оповестяване при такова обстоятелство, участниците на пазара следва да разгледат спазването на забраната в член 3 още преди информацията реално да се оповести на пазара.

Освен това, без да се засяга член 1, параграф 2 от REMIT, оповестяването на вътрешна информация трябва да бъде колкото е възможно по-кратко и конкретно, както и достатъчно точно и пълно, за да позволи правилно разбиране на основното събитие(я), което би могло потенциално да влияе върху цените на енергийните продукти на едро. Освен това вътрешната информация следва да се разкрива във формат, който подобрява цялостната прозрачност и осигурява равни условия на конкуренция за участниците на пазара в целия Съюз. Всяка публикация, направена в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT, под формата на спешно пазарно съобщение - UMM, трябва да включва набора от информация, както е описано в таблиците (съответно тази за електроенергия, за природен газ и за друг тип събитие/информация), включени в приложение VII към ПР по REMIT, според случая. Информацията трябва да бъде предоставена в съответствие с обяснителните правила, документиращи в същото приложение VII към ПР по REMIT. Всички полета и допустими стойности, изброени в приложение VII към ПР по REMIT, трябва да се поддържат от платформата.

Всяко оповестяване не трябва да включва изявления от ръководството на компанията, никаква форма на реклама или друга информация, която не е от значение. По същата причина Агенцията не насърчава използването на откази от отговорност. Ако се използват такива откази, те трябва да бъдат ясно разграничени от основния текст.

Ако оповестяването налага някаква прогноза, например по отношение на продължителността на прекъсването, Агенцията разбира, че подобна прогноза съдържа елемент на несигурност. Следователно тя ще смята, че участниците на пазара спазват изискванията за оповестяване само ако прогнозата им е основана на цялата налична информация и е била подготвена с надлежните усилия. Ако с времето прогнозата се промени, съответно и оповестяването трябва да се актуализира, веднага щом е налична новата информация.

Задължението за разкриване на вътрешна информация не засяга прилагането на законодателството на Европейския съюз в областта на конкуренцията (вж. също глава 10.2 от настоящите Насоки относно режима на възприетите пазарни практики (ВПП)).

Агенцията смята, че оповестяването на вътрешна информация по непълен или некоректен начин би следвало да се счита за неефективно оповестяване и следователно е в нарушение на член 4, параграф 1 от REMIT.

7.3 Навременно оповестяване на вътрешна информация

Що се отнася до понятието за *навременно* оповестяване на вътрешна информация, понастоящем Агенцията счита, че:

- ако вътрешната информация трябва да бъде оповестена в съответствие с регламенти (ЕС) № 2019/943⁴⁴ и (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези регламенти, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, то оповестяването съгласно тези правила и регламенти, включително в обобщен вид, се счита за едновременно, пълно и ефективно публично разкриване (член 4, параграф 4 от REMIT). Трябва обаче да се подчертае, че дори в член 4, параграф 4 от REMIT да се казва, че оповестяването на вътрешна информация, включително в обобщен вид, в съответствие с гореспоменатите регламенти, представлява едновременно, пълно и ефективно публично разкриване, то не представлява непременно навременно разкриване, а вътрешната информация трябва при всички случаи да се оповести преди търгуването с енергийни продукти на едро, за които се отнася въпросната информация, или преди да се препоръча на друго лице да търгува с енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията.
- ако вътрешната информация не трябва да бъде публично оповестена в съответствие с регламенти (ЕС) № 2019/943⁴⁵ и (ЕО) № 715/2009, и Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията, Агенцията понастоящем смята, че няма причина да се прилага различна разумна времева рамка за оповестяване на информацията от тази, посочена в гореспоменатите регламенти. Следователно подобна информация трябва да се оповести възможно най-скоро, но в рамките на максимум един час, освен ако не е посочено друго в приложимите правила и регламенти. При всички случаи обаче вътрешната информация трябва да се оповести преди търгуването с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация, или преди да се препоръча на друго лице да търгува с енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията.

Агенцията смята, че участниците на пазара трябва да разработят ясен план за изпълнение в посока оповестяване на вътрешна информация в (почти) реално време, извън спазването на съществуващите задължения за прозрачност по Третия пакет.

7.4 Отложено оповестяване на вътрешна информация

В съответствие с член 4, параграф 2 от REMIT, даден участник на пазара може по изключение да отложи публичното разкриване на вътрешна информация:

„Даден участник на пазара може, на своя собствена отговорност, по изключение да отложи публичното разкриване на вътрешна информация, за да не увреди своите законни интереси, при положение че няма опасност този пропуск да въведе в заблуждение обществеността и че участникът на пазара е в състояние да гарантира поверителността на тази информация, както и че не взема решения, свързани с търговия с енергийни продукти на едро въз основа на въпросната информация. При това положение участникът на пазара предоставя незабавно тази информация, заедно с обосновка за забавянето на нейното публично разкриване, на Агенцията и съответния национален регулаторен орган, в съответствие с член 8, параграф 5.“

Решението за отлагане на публичното разкриване на вътрешна информация по изключение в съответствие с член 4, параграф 2 се взема от участниците на пазара. Агенцията или НРО нямат задача да одобряват предварително прилагането на член 4, параграф 2 по отношение на конкретен набор от обстоятелства. Всеки път когато даден участник на пазара реши да отложи разкриването, той трябва да гарантира, че подобно отлагане не въвежда в

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

⁴⁵ Регламент (ЕС) 2019/943 отменя Регламент (ЕО) № 714/2009.

заблуждение обществеността, че не взема решения за търговия въз основа на тази информация и че информацията остава поверителна. Тъй като в член 4, параграф 2 има изискване участникът на пазара да не взема решения, свързани с търговия, въз основа на въпросната вътрешна информация, Агенцията подчертава, че прилагането на член 4, параграф 2 не може да съвпада с прилагането на член 3, параграф 4, буква б) от REMIT. Това дали даден участник на пазара е приложил член 4, параграф 2 правилно или грешно може да се определи само впоследствие. В момента, в който законните интереси престанат да съществуват, участникът на пазара е длъжен да разкрие вътрешната информация в съответствие с член 4, параграф 1.

За да е в помощ на тези участници на пазара, които са предмет на задължението да докладват информация относно отложено публично разкриване на вътрешна информация пред Агенцията и НРО в съответствие с член 4, параграф 2 от REMIT, Агенцията е разработила стандартен формат за уведомление, въз основа на опита на финансовите пазари, и препоръчва той да бъде приет от всички НРО. Въпросният електронен формат е публикуван на сайта на Агенцията.

7.5 Изключение в член 4, параграф 7

В съответствие с член 4, параграф 7 от REMIT,

„Параграфи 1 и 2 [на член 4] не засягат правото на участниците на пазара да забавят разкриването на чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури, както е предвидено в член 2, буква г) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита, ако тя е класифицирана в тяхната държава.“

Член 4, параграф 7 се отнася само до „критична инфраструктура“ съгласно определението в член 2, буква а) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета, т.е. елемент, система или части от нея, намиращи се в държавите членки, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението, и чието нарушаване или унищожаване би имало значителни последици в дадената държава членка в резултат на невъзможността да се запазят тези функции.

Ако даден участник на пазара разполага с вътрешна информация за подобна критична инфраструктура, която той или негово предприятие майка или свързано предприятие притежава или контролира, или по отношение на експлоатационни въпроси, за които въпросният участник на пазара или въпросното предприятие носи отговорност, и ако тази информация също така представлява „чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури“ съгласно определението в член 2, буква г) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета, т.е. факти относно дадена критична инфраструктура, които, ако бъдат оповестени, могат да бъдат използвани за планиране и извършване на действия с цел нарушаване или унищожаване на инсталации на критичната инфраструктура, то тогава участникът на пазара може да отложи оповестяването на вътрешната информация.

Въпреки това трябва да се подчертае, че на участниците на пазара не им е позволено да използват това изключение за цялата вътрешна информация, свързана с критичната инфраструктура. Ако даден участник на пазара притежава вътрешна информация, която не представлява „чувствителна информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури“, задължението да оповести тази информация си остава.

8 Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба и възможни сигнали за потенциална търговия с вътрешна информация или манипулиране на пазара

8.1 Въведение

Целта на настоящата глава е да предостави насоки на НРО относно прилагането на забраните срещу пазарна злоупотреба и относно признаци за сделки, които може да включват вътрешна информация или манипулиране на пазара съгласно определението в член 2, параграфи 1-3 от REMIT.

8.2 Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба

Забраните срещу пазарна злоупотреба в REMIT са основани на тези в Директивата за пазарните злоупотреби (MAD)⁴⁶, но са специално пригодени към пазарите на газ и електроенергия. Пазарната злоупотреба означава търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара, които изрично се забраняват с влизането в сила на REMIT.

8.2.1 Видове пазарна злоупотреба

Следните седем вида поведение могат да се причислят към пазарната злоупотреба, като първите три от тях представляват търговия с вътрешна информация, а останалите четири – манипулиране на пазара, включително опит за манипулиране на пазара:

1. Търговия с вътрешна информация – когато дадено лице, разполагащо с вътрешна информация, търгува или се опитва да търгува с енергийни продукти на едро въз основа на вътрешна информация, свързана с този енергиен продукт на едро (член 3, параграф 1, буква а) от REMIT). Агенцията смята, че участник на пазара, който разполага с вътрешна информация, е също така задължен да се въздържа от всякакво изменение или избирателно изтегляне на издаденото нареждане за търгуване („дистанциран подход“), за да спазва забраната срещу търговия с вътрешна информация.
2. Неправомерно разкриване на вътрешна информация – когато дадено лице, разполагащо с вътрешна информация, неправомерно разкрива тази информация на друго лице, освен ако подобно разкриване не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения (член 3, параграф 1, буква б) от REMIT).
3. Препоръки на базата на вътрешна информация – когато дадено лице, разполагащо с вътрешна информация, препоръчва на друго лице или го склонява въз основа на вътрешната информация да придобие или да се разпорежи с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация (член 3, параграф 1, буква в) от REMIT).
4. Лъжливи/подвеждащи сделки – търгуване или издаване на нареждания за търгуване, които дават или има вероятност да дадат лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро (член 2, параграф 2, буква а), точка i) и параграф 3, буква а), точка i) от REMIT).
5. Позициониране на цените - търгуване или издаване на нареждания за търгуване, което определя или прави опит да определи, чрез действията на едно или повече

⁴⁶ MAD е заменена от MAR.

лица, действащи заедно, цената на един или повече енергийни продукти на едро на изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило сделката или е издало нареждането за търгуване, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че въпросната сделка или въпросното нареждане за търгуване са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия (член 2, параграф 2, буква а), точка ii) и параграф 3, буква а), точка ii) от REMIT).

6. Сделки, включващи фиктивни способи/заблуда - търгуване или издаване на нареждания за търгуване, при което се използват фиктивни способи или всякаква друга форма на заблуда или измама (член 2, параграф 2, буква а), точка iii) и параграф 3, буква а), точка iii) от REMIT).
7. Разпространяване на лъжлива и подвеждаща информация – предаване на информация, която дава лъжливи или подвеждащи сигнали по отношение на енергиен продукт на едро, когато лицето, извършващо разпространението, е знаело или би трябвало да знае, че информацията е невярна или заблуждаваща (член 2, параграф 2, буква б) и параграф 3, буква б) от REMIT).

8.2.2 Прилагане на забраната срещу търговия с вътрешна информация

Въпреки че забраната срещу манипулиране на пазара се отнася до всякакво участие или опит за участие в пазарна манипулация на пазарите за търговия на едро с енергия от страна на всякакви лица, то прилагането на забраната срещу търговията с вътрешна информация е ограничено до следните лица, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро („вътрешни лица“):

1. членове на административните, управителните или надзорните органи на предприятие;
2. лица с участие в капитала на предприятие;
3. лица с достъп до информацията при упражняването на своята работа, професия или задължения;
4. лица, които са придобили такава информация чрез престъпна дейност;
5. лица, които знаят или трябва да знаят, че съответната информация е вътрешна информация.

В член 3, параграф 5 от REMIT се пояснява, че когато лицето, което разполага с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, е юридическо лице, забраната, предвидена в член 3, параграф 1 от REMIT, се прилага и по отношение на физическите лица, които участват в решението за извършване на сделката за сметка на въпросното юридическо лице.

Забраната срещу търговията с вътрешна информация съдържа и елементи на опит за такова поведение. Член 3, параграф 1, буква а) от REMIT не само забранява използването на вътрешна информация чрез придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация, но също така забранява използването на вътрешна информация чрез опит за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, за които се отнася информацията.

8.2.3 Изключения от забраната срещу търговия с вътрешна информация

Член 3, параграфи 3 и 4 от REMIT посочват изключения от забраната срещу търговия с вътрешна информация. Трябва обаче да се подчертае, че изключенията могат да се

прилагат само за забраната срещу търговия с вътрешна информация и не засягат задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT, както е посочено в глава 7 от настоящите Насоки. В настоящата глава се дават насоки на НРО относно прилагането на тези изключения с цел да се гарантира синхронизирано разбиране относно обстоятелства, при които могат да се прилагат те.

В съответствие с член 3, параграф 3 от REMIT:

„Букви а) и в) от параграф 1 от настоящия член не се прилагат по отношение на операторите на преносни системи, когато те закупуват електроенергия или природен газ, за да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата в съответствие със своето задължение съгласно член 12, букви г) и д) от Директива 2009/72/ЕО или член 13, параграф 1, букви а) и в) от Директива 2009/73/ЕО.“

Агенцията подчертава, че изключението по член 3, параграф 3 от REMIT не се прилага за буква б) на параграф 1 от този член. Следователно, когато закупуват електроенергия или природен газ, за да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата в съответствие със своите гореспоменати задължения съгласно Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, на операторите на преносни системи се забранява да разкриват вътрешна информация на друго лице, освен ако това не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните задължения.

Агенцията е наясно, че пазарните модели на някои държави членки предвиждат специфични задачи за определени участници на пазара, подобни на тези на операторите на преносни системи по отношение на отговорността им да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата. В резултат на това, тези участници на пазара разполагат с информация, която – самостоятелно или обобщено – може да представлява вътрешна информация. При изпълнението на задълженията си във връзка с тези специфични задачи, тези участници на пазара извършват сделки от името и за сметка на един или повече други участници на пазара. Макар да има изрично изключение от забраната срещу търговия с вътрешна информация в член 3, параграф 3 от REMIT за оператори на преносни системи, тъй като техните задължения са определени в европейското право и като такива си приличат във всички държави членки, националните специфики, както са описани по-горе, не могат да бъдат отнесени към изключението в REMIT. По отношение на възможните различия в националните пазарни модели и законовата структура на взаимоотношенията „принципал – агент“ в различните държави членки, Агенцията е на мнение, че всяка подобна специфика трябва да се оцени от компетентните национални органи във всеки отделен случай.

В съответствие с член 3, параграф 4 от REMIT, забраните срещу търговия с вътрешна информация в член 3 не се прилагат за:

а) сделки, извършени за изпълнението на изискуемо задължение за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, когато това задължение е резултат

от сключено споразумение или нареждане за търгуване, преди съответното лице да придобие вътрешната информация;

б) сделки, извършени от производители на електроенергия или природен газ, оператори на газоохранилища или оператори на съоръжения за внос на втечен природен газ, чиято единствена цел е да покрият непосредствените физически загуби, произтичащи от непланирани прекъсвания, когато непредприемането на тези действия би довело до невъзможност участникът на пазара да изпълни съществуващите договорни задължения или когато подобно действие е предприето при споразумение със съответния(те) оператор(и) на преносни мрежи, за да се гарантира безопасно и сигурно действие на системата. В тези случаи съответната информация, свързана със сделки, се докладва на Агенцията и на съответния национален регулаторен орган. Това задължение за докладване не засяга задължението, предвидено в член 4, параграф 1;

в) участниците на пазара, които действат в съответствие с националните правила за действие в извънредна ситуация, когато националните органи са се намесили с оглед гарантиране доставката на електроенергия или природен газ и пазарните механизми са суспендирани в дадена държава членка или в част от нея. В такъв случай органът, отговарящ за планирането на действия при извънредни ситуации, гарантира оповестяването в съответствие с член 4.

По отношение на изключението в член 3, параграф 4, буква а) от REMIT, Агенцията смята, че то се прилага също така при MAR и по-конкретно при сделки с договори за деривати, извършени за изпълнението на изискуемо задължение за придобиване или разпореждане с енергийни продукти на едро, когато това задължение е резултат от сключено споразумение или нареждане за търгуване, преди съответното лице да придобие вътрешната информация. Тъй като изключението се отнася и за нареждания за търгуване, издадени преди лицето да придобие вътрешната информация, Агенцията смята, че участникът на пазара е длъжен да се въздържа от всякакво изменение или избирателно изтегляне на издаденото нареждане („дистанциран подход“), за да спази забраната срещу търговия с вътрешна информация.

По отношение на изключението в член 3, параграф 4, буква б) от REMIT, Агенцията смята, че след като обхватът му е ограничен до участниците на пазара, споменати в него, то всяко непланирано прекъсване по силата на изключението в член 3, параграф 4, буква б) може да е свързано само с производство, съхранение и съоръжения за внос на втечен природен газ. Освен това тя смята, че изключението може да се прилага само за непланирани прекъсвания, т.е. такива, за които основният собственик на данните не знае предварително, а всякакви физически загуби са породени непосредствено и единствено от такова непланирано прекъсване. Гореспоменатите участници на пазара могат да използват това изключение само за осъществяване на сделки за покриване на непосредствените физически загуби. Всяко допълнително търгуване, което е отвъд покриването на непосредствените физически загуби, не попада в обхвата на това изключение.

Изключението по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT може да се прилага от гореспоменатите участници на пазара само за описаните горе сделки в следните два случая:

- когато непредприемането на тези действия би довело до невъзможност участникът на пазара да изпълни съществуващите договорни задължения; или

- когато подобно действие е предприето при споразумение със съответния(те) оператор(и) на преносни мрежи, за да се гарантира безопасно и сигурно действие на системата.

По отношение на първия случай, Агенцията смята, че посочените договорни задължения трябва да съществуват *преди* непосредствените физически загуби, породени от непланираните прекъсвания. Съществуващите договорни задължения трябва да са свързани със съответния период на непланирано прекъсване.

Агенцията смята, че „невъзможността“ на участника на пазара да изпълни подобни договорни задължения настъпва само когато участникът на пазара не разполага с други собствени активи и ако физическите загуби не могат да бъдат покрити чрез съществуващата рамка, като например балансиращи пазари „в рамките на деня“. Прилагането на изключението по член 3, параграф 4, буква б) от REMIT не може да съвпада с прилагане на член 4, параграф 2 относно отложеното оповестяване на вътрешна информация, защото в член 4, параграф 2 има изискване участникът на пазара да не взема решения въз основа на съответната вътрешна информация.

По отношение на втория случай, Агенцията смята, че критерият за *гарантиране на безопасно и сигурно действие на системата* може да се прилага в случаи по член 3, параграф 4, буква в) от REMIT.

Ако даден участник на пазара приложи изключението по член 3, параграф 4, буква б), съответната информация, свързана със сделките, трябва да се докладва на Агенцията и на НРО. Това докладване трябва да се осъществи възможно най-скоро с оглед на най-добрия капацитет на участника на пазара.

По отношение на срока, който може да попадне в обхваната на освобождаването по член 3, параграф 4, буква б), Агенцията счита, че е валиден, докато съществува причинно-следствена връзка между прекъсването и сумата, която трябва да бъде покрита от строгите изключения. Следователно освобождаването по член 3, параграф 4, буква б) може да се прилага само за периода, в който *участникът на пазара не е в състояние да изпълни съществуващите договорни задължения или когато такова действие се предприема при споразумение със съответния(ите) оператор(и) на преносната система, за да се гарантира безопасно и сигурно действие на системата.*

За да помогне на тези участници на пазара, които са предмет на задължението да докладват информация на Агенцията и на НРО в съответствие с член 3, параграф 4, буква б), Агенцията е разработила стандартен формат за уведомяване въз основа на опита на финансовите пазари, и препоръчва той да бъде приет от всички НРО. Въпросният електронен формат е публикуван на сайта на Агенцията.

Относно изключението по член 3, параграф 4, буква в) от REMIT, Агенцията смята, че то обикновено ще съвпадне с изключението по член 4, параграф 2 от REMIT, и че в такъв случай компетентният орган по планирането в извънредни ситуации трябва да гарантира оповестяване в съответствие с член 4, параграф 1 от REMIT. Ако участникът на пазара е задължен според националните правила за действие в извънредни ситуации да извърши сделки, то такива сключени сделки, макар и да разполагат с вътрешна информация, няма да са в нарушение на член 3 от REMIT.

8.2.4 Прилагане на забраната срещу манипулиране на пазара

REMIT не само забранява манипулирането на пазара, а и прилага концепцията за опит за манипулиране на пазара. Доказването на пазарна манипулация изисква от регулатора да покаже, че или е издадено манипулативно нареждане, или е осъществена манипулативна сделка. Има обаче ситуации, при които дадено лице предприема стъпки за манипулативно поведение и има ясно доказателство за намерение да се манипулира пазара, но нито е издадено нареждане, нито е извършена сделка. Регламентът изрично забранява опитите за манипулиране на пазара. Тази забрана ще подобри интегритета на пазара.

8.3 Сигнали за възможно нарушение

Следните примери за сигнали не са нито определящи, нито изчерпателни, и следва да се разглеждат само като отправна точка при преценката дали дадена сделка дава признаци за възможно нарушение на REMIT. Освен това те трябва да се прилагат с извършване на преценка, а не непременно да се тълкуват буквално. Даваме си сметка, че сделки, отговарящи на изброените по-долу сигнали, могат да са напълно законни и следователно да не породят задължително основателни съмнения.

8.3.1 Възможни сигнали за търговия с вътрешна информация

Следните събития могат да се считат за сигнали за потенциални ситуации на търговия с вътрешна информация:

- а) значително търгуване от основни участници на пазара преди обявяването на информацията, което има съществен ефект върху цените;
- б) сделки, водещи до внезапни и необичайни промени в обема на нарежданията и цените, преди обявяването на информацията, което има съществен ефект върху цените.

8.3.2 Възможни сигнали за манипулиране на пазара

Следният неизчерпателен списък от сигнали, които сами по себе си не трябва непременно да се считат за достатъчни, за да се установи пазарна манипулация, може да се вземе предвид при разглеждането на сделки или нареждания за търгуване от лица, които извършват сделки по занятие, свързани с лъжливи или подвеждащи сигнали и с гарантиране на цената:

- а) степента, до която издадените нареждания за търгуване или осъществени сделки представляват значителна част от ежедневния обем сделки със съответния енергиен продукт на едро на съответното място за търговия, особено когато тези дейности водят до значителна промяна в цената на енергийния продукт на едро;
- б) степента, до която издадените нареждания за търгуване или сделки, осъществени от лица със значителна позиция на покупка или продажба на даден енергиен продукт на едро, водят до значителни промени в цената на енергийния продукт на едро или на свързан енергиен продукт на едро, допуснат до търговия на дадено място за търговия;

в) дали осъществените сделки не водят до никаква промяна на правото на собственост върху енергийния продукт на едро, допуснат до търговия на дадено място за търговия;

г) степента, до която издадените нареждания за търгуване или осъществени сделки включват обръщане на позицията за кратък период и представляват значителна част от ежедневния обем сделки със съответния енергиен продукт на едро на съответното място за търговия, и могат да бъдат свързани със значителни промени в цената на енергийния продукт на едро, допуснат до търговия на дадено място за търговия;

д) степента, до която издадените нареждания за търгуване или осъществени сделки са концентрирани в рамките на кратък период от сесията за търгуване и водят до промяна на цената, която впоследствие се обръща;

е) степента, до която издадените нареждания за търгуване променят представянето на най-добрата оферта или офертните цени на даден енергиен продукт на едро, допуснат до търговия на дадено място за търговия, или по-общо представянето на дневника за нареждания, който е достъпен от участниците на пазара, след което се премахват преди да бъдат изпълнени;

ж) степента, до която нарежданията за търгуване се издават или сделките се осъществяват в конкретен момент или близо до него, когато се изчисляват референтните цени, сетълмънт цените и оценките, като така водят до промени в цената, които оказват влияние на подобни цени и оценки;

з) степента, до която последователно се извършват сделки, които самостоятелно биха били икономически необосновани и противни на логиката, пораждайки манипулиране чрез умишлено намаляване или увеличаване на пазарната цена и давайки възможност на участника на пазара впоследствие да реализира печалба в много по-голяма степен чрез отделна търговска дейност посредством по-стабилна свързана събирателна позиция.

Следният неизчерпателен списък от сигнали, които сами по себе си не трябва непременно да се считат за представляващи пазарна манипулация, може да се вземе предвид при разглеждането на сделки или нареждания за търгуване от лица, които извършват сделки по занятие, свързани с употребата на лъжливи способности или всякакъв друг вид заблуда или измама:

а) дали издадените нареждания за търгуване или осъществените сделки от лицата биват предшествани или последвани от разпространяване на лъжлива и подвеждаща информация от същите лица или свързани с тях лица;

б) дали нарежданията за търгуване се издават или сделките се осъществяват от лицата преди или след като същите лица - или свързани с тях лица - извършват или разпространяват проучвания или препоръки, които са грешни или предубедени, или очевидно повлияни от материален интерес.

9 Спазване на задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs)

9.1 Въведение

В настоящата глава се предоставят насоки на НРО във връзка с надзора на задълженията, вменени на лицата, които извършват сделки по занятие (PPATs), по силата на член 15 от REMIT.

В съответствие с член 15 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.

Лицата, които извършват сделки с енергийни продукти на едро по занятие, установяват и поддържат ефективни правила и процедури за установяване на нарушения на член 3 или 5.“

Важно количество сделки на пазарите за търговия на едро с енергия се извършват от PPATs. В ролята си на посредници, тези лица разполагат със специални знания за пазара, на който са активни, и за клиентите си; следователно са в добра позиция да следят дейностите по търгуването и да установяват възможни нарушения на REMIT. Затова REMIT вменява изрична отговорност на PPATs да наблюдават и да допринасят за интегритета, прозрачността и подходящото функциониране на европейските пазари за търговия на едро с енергия.

Разделите по-долу илюстрират сегашното разбиране на Агенцията за това кой се счита за лице, което извършва сделки по занятие (раздел 9.2), какво включва задължението за уведомяване относно възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT (раздел 9.3) и какво се очаква от PPATs във връзка с ефективните правила и процедури за установяване на тези възможни нарушения (раздел 9.4). В раздел 9.5 се разглежда спазването на разпоредбите, т.е. действия, които Агенцията препоръчва на НРО да предприемат с оглед насърчаване на спазването на член 15 от REMIT.

9.2 Определяне на границите на понятието за PPATs

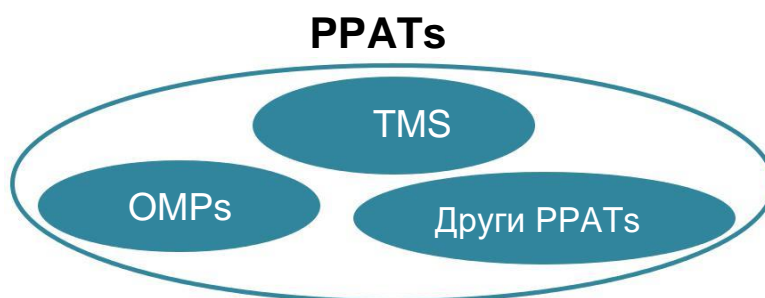
Освен член 15 от REMIT, препратки във връзка с понятието PPAT са включени и в член 8, параграф 4, буква г) от REMIT и член 2, параграф 4 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията.

В член 8, параграф 4, буква г) от REMIT се прави преглед на субектите, които могат да се считат за лица, извършващи сделки по занятие:

„За целите на параграф 1 информацията се предоставя от: (...) г) организиран пазар, система за съпоставяне на сделки (trade matching system) или друго лице, което извършва сделки по занятие.“

Следователно може да се заключи, че организираните пазари и системите за съпоставяне на сделки попадат в определението за PPATs. Освен това в понятието се включват всякакви други субекти, ангажирани с подобни дейности (фиг. 1).

Фиг. 1 – Взаимовръзка между понятията за PPATs, организирани пазари (OMPs) и системи за съпоставяне на сделки (TMS)

Определението на понятието „организиран пазар“ е посочено в член 2, параграф 4 от Регламента за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията както следва:

а) *многостранна система, която обединява или улеснява обединяването на многобройни интереси на трети страни за покупка и продажба на енергийни продукти на едро по начин, водещ до договор;*

б) *всяка друга система или инструмент, в които многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на енергийни продукти на едро са в състояние да взаимодействат по начин, водещ до договор.*

Това включва електроенергийни и газови борси, брокери и други лица, които професионално уреждат сделки, и местата на търговия по член 4 от Директива 2014/65/ЕС⁴⁷.

Тъй като понятието за други PPATs не е изрично определено, за да се изясни кои субекти попадат в определението за PPAT и са предмет на задълженията по член 15, съществуването на различни елементи следва да се оценява за всеки отделен случай. За да се счита даден субект за PPAT, той трябва да изпълнява следните три кумулативни критерия:

- „**лице**“: означава физическо или юридическо лице;
- „**по занятие**“: буквалният анализ на тази фраза и съдебната практика⁴⁸ водят до следното тълкуване: *ангажирано със специфична дейност като част от нормалната и редовна платена професия;*

⁴⁷ „Място на търговия“ означава регулиран пазар, „многостранна система за търговия“ (МСТ) или „организирана система за търговия“ (ОСТ). В член 4, параграф 15 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (MiFID II), МСТ е описана като многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която обединява многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на финансови инструменти - в рамките на самата система и в съответствие с нейните недискреционни правила - по начин, който води до сключването на договор. ОСТ означава многостранна система, която не е регулиран пазар или МСТ и в която многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на облигации, структурирани финансови продукти, квоти за емисии или деривати могат да взаимодействат в системата по начин, който води до сключването на договор. Местата на търговия, на които се търгуват само финансови инструменти, не са предмет на задълженията по член 15 от REMIT, но са предмет на задълженията по член 16 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) (MAR). Съгласно член 16 от MAR, инвестиционните посредници, организиращи място на търговия, (също така) установяват и поддържат ефективни правила, системи и процедури, насочени към предотвратяване и разкриване на злоупотреба с вътрешна информация, манипулиране на пазара и опити за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

- „извършва сделки“ е дейност, която има следните цели:
 - да активира или подпомага трети страни (купувач или продавач) по начин, който води пряко до конкретна сделка за търговия на едро на енергия (т.е. има пряк ефект на сключена сделка); **или**,
 - да предостави механизъм, който улеснява извършването на сделки от трети страни с енергийни продукти на едро (купувач или продавач). Предоставянето единствено на средства, чрез които страните по сделката (или евентуалната сделка) да могат да комуникират една с друга, се изключва от понятието за РРАТ⁴⁹. Ако дадено лице предлага процедури, които са отвъд предоставянето на средства за комуникация, и добавя стойност към предоставеното, то ще загуби ползата от това изключване и ще бъде признато за РРАТ.

Допълнителни съображения относно понятието за РРАТ:

- Основната характеристика на лицето, което извършва сделки по занятие, е **ролята му на посредник** (независимо дали в качеството му на принципал или агент), т.е. урежда сделки за енергийни продукти на едро. Правната форма, собствеността, видът пазар, на който действа, видът на енергийния продукт на едро и броят на страните, които представлява, не са елементи от значение, за да се определи дали даден субект е РРАТ.
- REMIT вменява различни задължения на РРАТs и на участниците на пазара. Затова във всеки конкретен случай трябва да се установи дали въпросното лице действа в качеството си на РРАТ или на участник на пазара. Докато участникът на пазара извършва сделки, в които участва енергиен продукт на едро, РРАТ урежда сделката на енергийния продукт на едро. Въпреки това, един и същ субект би могъл да е РРАТ в една сделка и участник на пазара в друга. Освен това има ситуации, при които дадено лице е едновременно участник на пазара и РРАТ в една и съща сделка.
- Дейността по уреждането може да обхваща целия търговски жизнен цикъл или да бъде ограничена до една или повече части от него.
- В някои сделки могат да участват няколко РРАТs, а в други – нито едно.

Някои примери за прилагане на понятието за РРАТ

Извърши се оценка на някои субекти с оглед на характеристиките по-горе, за да се установи дали отговарят на критериите за категорията РРАТs.

Таблицата трябва да се разглежда само като пример за прилагането на понятието за РРАТ. Следователно тя не включва всеобхватна оценка на всички субекти, които могат или не могат да са РРАТs. Оценката на наличието на трите кумулативни критерия, описани по-горе, винаги трябва да се прави за всеки отделен случай.

⁴⁸ Вж. решенията на Съда по делата *Motosykletistiki Omospondia Ellados NPID (MOTOE)*, C-49/07, EU:C:2008:376; *Polysar*, C-60/90, EU:C:1991:268; *Комисията срещу Италия*, C-270/03, EU:C:2005:371.

⁴⁹ Например лица като доставчици на интернет услуги, доставчици на имейл услуги, на текстови съобщения или телекомуникации са изключени от понятието за РРАТ.

Фиг. 2 – Анализ на избрани субекти по отношение на характеристиките на RPATs

Вид	Характеристики			Кратко описание на уреждането на сделките
	лице	по занятие	извършва сделки	
Енергийни борси	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Брокерски платформи / брокери	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Трансграничен обмен на капацитет / платформи	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Платформи за вторично разпределяне на капацитет	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
ОПС (или лица, действащи от тяхно име), които организират търговия с газ, балансиране на енергия, търгуване с капацитет	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки чрез представяне на купувача/продавача; или Предоставя механизъм, който улеснява сключването на сделки от трети страни – Позволява издаване на нареждания, съпоставя нареждания и осъществява сделки.
Осигуряване на посредничество (извършвайки сделки)	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага сключването на сделки, като предлага услуга да действа като посредник, който продава или закупува стоки от името на други участници на пазара, които нямат споразумение да търгуват помежду си.
Посредничество (без да извършва сделки)	✓	✓	✗	<ul style="list-style-type: none"> Сключване на сделки, които позволяват продажбата или покупката на стоки между други участници на пазара, които нямат споразумение за търговия, без да се търгува от името на тези участници на пазара.
Механизми за комуникация	✓	✓	✗	<ul style="list-style-type: none"> Предоставя се само обща система, която не е специално предназначена за сключване на сделки от трети страни.

9.3 Задължението да уведомява за възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT

В съответствие с член 15, параграф 1 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Настоящият раздел допълнително конкретизира задължението за уведомяване относно възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT. В него се посочва какво, на кого, кога и как се извършва уведомяването. Целта му не е да определя критерии за установяване на възможно нарушение. Преценката за разумно основание за подозрение е отговорност на РРАТ.

Въпреки че задължението за уведомяване за възможно нарушение е свързано с член 3 и 5 от REMIT, лицата, които извършват сделки по занятие, могат да разберат за възможно нарушение и на друга разпоредба на REMIT⁵⁰ докато извършват задълженията си по наблюдение. В този случай, като добра практика на сътрудничество, РРАТs могат да предават цялата информация, с която разполагат, на съответния НРО чрез канали за комуникация, които намират за подходящи.

9.3.1 Какво трябва да е уведомлението?

Уведомлението за възможно нарушение на REMIT трябва да е ясно и точно, да дава възможност на НРО да разбере основните факти по случая и да съдържа възможно най-много информация, която да позволи на НРО да започне оценка на случая.

Когато докладват за възможно нарушение на член 3 или 5 от REMIT, лицата, които извършват сделки по занятие, трябва да представят информация за самоличността на участника на пазара, момента на възможното нарушение, съответния(ите) пазар(и) и подробности за свързаната(ите) сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я).

Като най-добра практика, Агенцията препоръчва докладът за подозрителна сделка (STR) да съдържа информация (ако е налична) за следното:

1. вид на пазарната злоупотреба:
 - търговия с вътрешна информация и/или манипулиране на пазара;
 - идентификация на подкатегорията пазарна злоупотреба.
2. подробности за уведомяващата страна:
 - данни за уведомяващата страна: име, организация, позиция и контакти;
 - дата и час на уведомлението.
3. описание на възможното нарушение (сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я)):

⁵⁰ По-конкретно нарушение на задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4, на задълженията за докладване на данни в съответствие с член 8 или задължението за регистриране в съответствие с член 9 от REMIT.

- описание на сделката(ите)/нареждането(ията)/поведението(ята): за кой(и) продукт(и) се отнася, място на доставката на продукта, дата на доставката на продукта (начало и край, дата и час на нарежданията/сделките, период, в който е настъпило възможното нарушение), вид на товара, идентификационни данни на договора, идентификационни данни на сделката, други детайли на сделките/нарежданията;
 - описание на вътрешната информация или потенциалната вътрешна информация (за нарушения на член 3): дата на оповестяване на вътрешната информация, съоръжението, за което става дума, начална дата и час, крайна дата и час, оповестени бележки по съдържанието на разкритата вътрешна информация;
 - информация за потенциално засегнатите страни и продукти;
 - идентификация на участващото(ите) РРАТ(s) (различни от уведомяващата страна – ако е приложимо): име на РРАТ, други подробности относно идентификацията на РРАТ.
4. причини да се породят съмнения, че сделката(ите)/нареждането(ията)/поведението(ята) могат да представляват търговия с вътрешна информация/манипулиране на пазара.
5. идентификация на лицата, участващи във възможното нарушение:
- идентификация на лицето(ата), участващи във възможното нарушение: име, организация, позиция и данни за връзка;
 - идентификация на всякакво(и) друго(и) лице(а), свързани с възможното нарушение: име, организация, позиция и данни за връзка.
6. идентификация на уведомените страни:
- идентификация на съответния(ите) НРО, които да бъдат уведомени;
 - идентификация на други субекти, които са уведомени.
7. допълнителна информация от значение:
- анализ на поведението;
 - електронна таблица с анализ на съответната(ите) сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я);
 - копие на комуникацията с участника на пазара или с други субекти относно събитието;
 - всякакъв вид друго действие, което вече е предприето от РРАТ;
 - оценка на въздействието на събитието върху цените на пазара;
 - оценка на ползата от възможното нарушение за участника на пазара;
 - засегната(и) държава(и) членка(и) и всякакви свързани подкрепящи доказателства;
 - всяка друга информация, която РРАТ смята за важна (например информация за събития, които могат да доведат до възможно нарушение на друга разпоредба на REMIT).

9.3.2 Кой да бъде уведомен?

В съответствие с член 15, параграф 1 от REMIT:

„Всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Важно е на лицата, които извършват сделки по занятие, да се предостави някаква справка с цел увеличаване на възможността уведомленията да се изпратят на НРО, които евентуално ще участват в по-нататъшното разглеждане на случая.

PPAT трябва да уведомят като минимум следния(те) НРО:

- НРО в държавата(ите) членка(и) на доставка на енергийния продукт на едро⁵¹;
- НРО в държавата членка, в която е регистриран участникът на пазара, извършил възможното нарушение (в Централизирания европейски регистър на участниците на пазара, CEREMP).

Ако само един НРО отговаря на двата критерия, тогава този НРО трябва да бъде уведомен. В противен случай трябва да се уведомят всички тези НРО, които отговарят на поне един от критериите.

Ако PPAT уведомява повече от един НРО, трябва да уведоми всеки НРО за това, че са уведомени и другите НРО.

Ако PPAT вече е уведомило като минимум НРО, който/които отговаря(т) на посочените горе критерии въз основа на доказателствата, с които разполага към момента на уведомлението, тогава от PPAT не бива да се търси отговорност за това, че не е уведомило другите НРО, за които е установено след уведомлението, че са засегнати от възможното нарушение. В случай обаче, че съгласно националното законодателство на държавата членка, в която PPAT е регистрирано и/или извършва дейност, трябва да се уведоми друг НРО, различен от този/тези, споменати по-горе, тогава PPAT уведомява този НРО в допълнение към тези, които трябва да бъдат уведомени съгласно критериите, посочени в настоящите насоки.

В член 1, параграф 2 от REMIT се споменава, че членове 3 и 5 не се прилагат по отношение на енергийни продукти на едро, които представляват финансови инструменти и по отношение на които се прилага член 2 от MAR. Ако обаче възможното нарушение е свързано с енергийни продукти на едро, които представляват също така финансови инструменти, попадащи в обхвата на член 2 от MAR, PPAT следва да уведоми и посочените по-горе НРО наравно със съответните финансови органи, за да насърчи сътрудничеството между различните разследващи органи.

9.3.3 Кога се извършва уведомяването?

В член 15 от REMIT е посочено, че:

„Всяко лице, което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава член 3 или 5, незабавно уведомява националния регулаторен орган.“

Понятието „незабавно“ е свързано със съществуването на разумно основание за предположение за възможно нарушение на REMIT. С други думи, PPAT уведомява НРО след предварителен анализ на дадено необичайно събитие и веднага след като има разумно основание да предполага, че е извършено възможно нарушение на REMIT.

Навременността на уведомяването след настъпването на необичайното събитие е от съществено значение когато стане въпрос за събиране на доказателства. Колкото по-

⁵¹ При договори за превоз, понятието за доставка следва да се разбира като мястото, където се предоставя услугата по преноса. Така например, ако подозренията включват нареждания или сделки за капацитета на даден интерконектор между две държави, трябва да се уведомят НРО и в двете държави.

скоро НРО е уведомен за възможното нарушение, толкова по-бързо може да събере доказателства (по-специално документи за комуникацията), като така предотврати тяхното унищожаване или влошаване.

За да се насърчи добрата практика, РРАТs уведомяват НРО възможно най-скоро след като имат разумно основание да предполагат, че се извършва нарушение на REMIT, и обикновено трябва да направят това в рамките на четири седмици от настъпването на необичайното събитие.

Тази препоръка означава, че РРАТs трябва рутинно да извършват надзор на пазара. В момента, в който установят необичайно събитие, те събират доказателства и извършват необходимия анализ, за да направят допълнителна оценка на това събитие. Това ще даде възможност на РРАТs да преценят дали имат разумно основание да предполагат, че се извършва възможно нарушение, в рамките на четири седмици от настъпването на необичайното събитие, и да излязат с качествен доклад за подозрителна сделка (STR).

Този четириседмичен период се смята за достатъчен, за да могат РРАТs да извършат наблюдение на пазара, да съберат необходимата информация, за да стигнат до заключение относно наличието на разумно основание, и да съставят изчерпателно уведомление, включващо елементите от раздел 9.3.1 по-горе.

Ако обаче необичайното събитие е от особено сложно естество или пък РРАТ не е в състояние по други обективни причини да стигне до заключение относно наличието на разумно основание за предположение в рамките на посочения горе срок, тогава РРАТ трябва да продължи с анализа си и да уведоми НРО в момента, в който има разумно основание да предполага за нарушение на REMIT.

Практиката да се отложи подаването на доклад за подозрителна сделка, за да може да се включат допълнителни такива доклади⁵², няма как да е в синхрон със задължението да се действа незабавно когато РРАТ е събрало достатъчно доказателства, за да има разумно основание да предполага за възможно нарушение.

Наличните механизми и процедури трябва да дават възможност за уведомяване относно възможно нарушение, което се е случило в миналото, при възникване на разумно основание за предположение в светлината на последващи събития или информация. В такива случаи, РРАТ би трябвало да може да обясни забавянето от деня на настъпване на необичайното събитие до уведомяването, съобразно специфичните обстоятелства на случая, ако НРО поиска това от него.

РРАТs трябва също така да предават всяка допълнителна важна информация, която са научили след първоначалното подаване на уведомлението.

9.3.4 Как се извършва уведомяването?

РРАТs използват сигурни канали за комуникация, за да уведомят НРО.

Агенцията е създавала на уебсайта си сигурна „платформа за уведомления“ като услуга, предназначена за НРО, с цел подаване на уведомления – наред с останалото – и за

⁵² Например когато се изчаква същото поведение да се повтори или същият участник на пазара да извърши друго възможно нарушение.

доклади за подозрителни сделки от PPATs (намира се на <https://www.acer-remit.eu/np/home>). Тази платформа позволява на PPATs да изпълняват задълженията си за уведомяване, като им дава възможност директно да уведомяват, едновременно и по стандартизиран начин, един или няколко от 28-те НРО заедно с Агенцията. За да се гарантира правна сигурност, уведомяващото PPAT получава незабавно потвърждение на уведомлението си.

PPATs могат да уведомяват за възможно нарушение и като използват сигурните канали за комуникация, които НРО евентуално са им предоставили на разположение.

При всички случаи НРО трябва да публикуват на уебсайта си канала за комуникация, който PPATs да използват за уведомяване относно възможни нарушения.

Всеки контакт с компетентните НРО чрез други способи, различни от посочените по-горе сигурни канали за комуникация, не замества предаването на доклад за подозрителна сделка.

9.4 Задължението да се установяват и поддържат ефективни правила и процедури

9.4.1 Цел

В съответствие с член 15, параграф 2 от REMIT:

Лицата, които извършват сделки с енергийни продукти на едро по занятие, установяват и поддържат ефективни правила и процедури за установяване на нарушения на член 3 или 5.

Разпоредбите на член 15 от REMIT посочват отговорността на PPAT не само да уведомява в случаи на разумно основание да предполага възможно нарушение, но и проактивно да наблюдава пазарите за търговия на едро с енергия, в които участва.

Настоящият раздел дава насоки за това какво може да се очаква от PPATs по отношение на установяването и поддържането на ефективни правила и процедури за наблюдение.

Имайки предвид факта, че PPATs се различават по своя размер и организационни характеристики, и извършват дейност на различни пазари (например електроенергия, газ, спот, фючърси, капацитет и т.н.), не съществува универсално управление или организационни мерки, приложими за всички. В резултат на това, макар някои препоръки да засягат основни изисквания, валидни за всички PPATs, начинът на изпълнение на препоръчаните мерки трябва да отчита спецификата на всяко PPAT.

По принцип, ефективната дейност на дадено PPAT за наблюдение на пазара, както и нивото му на вътрешна и външна независимост и интегритет, зависят от съществуващите организационни правила и процедури. В следващите раздели Агенцията посочва някои минимални организационни (т. 9.4.2) и процедурни (т. 9.4.3) мерки, които НРО трябва да очакват от PPATs.

9.4.2 Организационни мерки

В настоящия раздел Агенцията дава насоки, предназначени за най-високото ниво, относно подходящите минимални организационни мерки, които НРО трябва да изискват от РРАТs, за да могат да вършат добре задачите си за надзор на пазара.

а) Управление

При създаването на модел за управление, РРАТ трябва да има предвид конфликта на интереси на индивидуално и корпоративно равнище. Индивидуалният конфликт на интереси може да възникне когато даден член на екипа за пазарен надзор е в тесен контакт с участници на пазара, които търгуват на платформата му. Възможно е този член на екипа да не е склонен да докладва вътрешно за необичайно събитие или да уведомява НРО за възможно нарушение по ред причини, включително с цел да избегне влошаване на взаимоотношенията и осуетяване на бъдещи възможности за кариерно развитие при участниците на пазара.

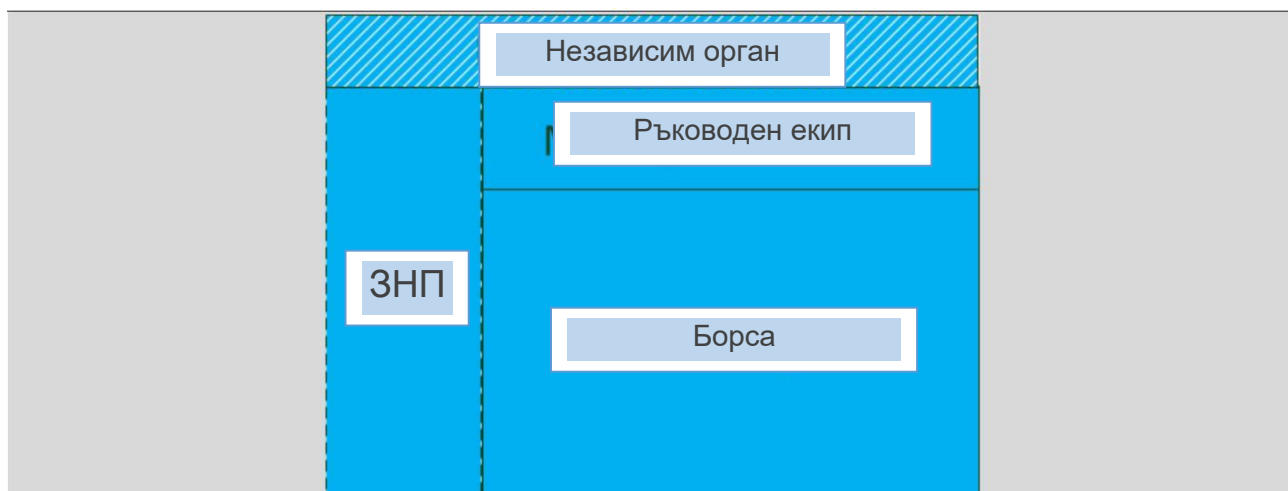
Корпоративният конфликт може да възникне когато даден член на екипа за пазарен надзор иска да докладва за необичайно събитие / да уведоми за възможно нарушение относно даден участник на пазара, докато ръководният екип не иска – поради търговски или други причини. Този член на екипа може да бъде поставен под натиск да не докладва за необичайното събитие / да не уведомява за възможно нарушение. Влияние върху появата и естеството на корпоративните конфликти оказват – наред с други фактори – структурата на контрола, моделът на управление, както и характерът на стопанската дейност, извършвана от РРАТ. За да може конфликтът на интереси да се установи, предотврати или управлява, е важно да се разгледат всички стъпки, които РРАТ трябва да предприеме – от установяването на необичайното събитие до финалното уведомяване на НРО за възможно нарушение.

Гореспоменатите рискове биха могли да се смекчат чрез подходящи модели на управление, основани на оценка на потенциалните източници на риск в рамките на РРАТ, и чрез разглеждане на структурата на екипите за пазарен надзор, как те докладват на ръководния екип (вътрешно докладване) и как предават доклади за подозрителни сделки на НРО (външно докладване). Следват три примера за модел на управление, като съответно се разглеждат различните степени на конфликт на интереси, на които РРАТ може да е изложено.

Някои примери за алтернативни структури на управление, които могат да смекчат риска от конфликт на интереси

(1) Звено за наблюдение на пазара (ЗНП)

При този модел на управление екипът за пазарен надзор функционира независимо от останалите части на РРАТ. ЗНП се отчита само пред независим орган, който не участва в ежедневното управление на РРАТ (напр. борсов съвет, надзорен съвет), и отговаря за надзора на ефективното изпълнение на дейността на звеното. Може да съществуват разлики в структурата, задълженията и състава на независимия орган (например членовете могат да са лица извън РРАТ или поне някои от тях, включително представителите на НРО).

В тази ситуация, тъй като екипът за пазарен надзор работи като обособена единица отделно от другите дейности на РРАТ и не докладва на ръководния екип, конфликтът на интереси на корпоративно ниво може на теория да се предотврати по-ефективно. Съставът и задълженията на независимия орган са от съществено значение при този модел, за да гарантират ефективно смекчаване на този риск и да осигурят поверителност на дейностите по надзора на пазара. В този случай структурата на управление трябва да включва ясни правила относно номинирането на членовете на независимия орган, както и задълженията на органа, за да се намали по подходящ начин риска от възможен индивидуален конфликт на интереси. Както структурата на независимия орган, така и нивото на обособяване на екипа за пазарен надзор, трябва да отчитат също така потенциалните конфликти, които биха се породили от структурата на контрола на РРАТ и видовете дейности, извършвани от РРАТ.

(2) Отдел за наблюдение на пазара (ОНП)

При този модел на управление, екипът за пазарен надзор функционира като всеки друг отдел на организацията – докладва на директора, който може да е член на ръководния екип.

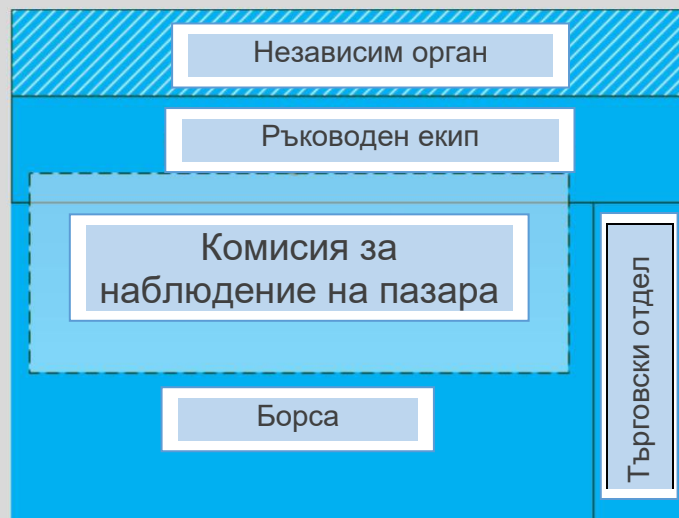

При тази ситуация е добре да се помисли за направлението, по които се извършва докладването, за да се избегне конфликт на интереси. Екипът за пазарен надзор не би трябвало да докладва на директор, чиито цели на изпълнение се оценяват на базата на търговски резултати, а не толкова на базата на изпълнението на мисията на функцията за пазарен надзор. Трябва да съществуват подходящи мерки, основани на естеството и

оценката на конфликта на интереси на РРАТ, за да се управлява потока на поверителна информация (също на ниво ръководен екип). Трябва да са налице и подходящи процеси, които дават възможност за одитиране на докладването от отдела за наблюдение на пазара към ръководния екип, за да се смекчи риска от възможен конфликт на интереси. Независимият орган или даден одитиращ орган могат да поемат отговорността за наблюдението на тези комуникации. Би могло да се помисли и за назначаване на отговорник по съответствието.

(3) Комисия за наблюдение на пазара (КНП)

При този модел на управление, екипът за пазарен надзор се състои от определен брой експерти, които работят в различни структури на РРАТ. КНП се отчита на ръководния екип като цяло или на посочен директор.

В ситуация, при която екипът за надзора на пазара е организиран под формата на комисия, трябва да съществуват подходящи мерки за намаляване на риска от възможен конфликт на интереси и за гарантиране на поверителността на данните, тъй като те биха могли да преминават през различни части на организацията. Заложените цели или ефективността на членовете на КНП не би трябвало да се оценяват на базата на търговски резултати, а по-скоро на изпълнението на мисията на функцията за пазарен надзор. Освен това членовете на КНП не би трябвало едновременно да работят за екипите в РРАТ, които имат търговски отговорности.

Подобно на ситуацията с ОНП, трябва да се обърне внимание на посоките на докладване на екипа за пазарен надзор. Трябва да има подходящи процеси, които дават възможност за одитиране на докладването от КНП към ръководния екип, за да се избегне възможен конфликт на интереси. Някой независим или одитиращ орган могат да поемат отговорност за наблюдението на тези потоци информация. Би могло да се помисли и за назначаване на отговорник по съответствието.

б) Организационна структура

Подходящата организация на дейността за надзора на пазара е от основно значение за способността да се установи пазарна злоупотреба. Това включва поне пет измерения: адекватност на ресурсите; политика в областта на човешките ресурси; подходящо количество човешки ресурси, специално определени за надзор на пазара (наречени екип за пазарен надзор); комуникация с останалите звена и поверителност.

За всяко измерение, РРАТ трябва да е в състояние да се аргументира защо организационната му структура е най-подходяща за задачите на екипа за пазарен надзор.

(1) Адекватност на ресурсите

Дейността по надзора на пазара изисква наличност на някои основни ресурси, които включват човешки ресурси, аналитични инструменти и данни/информация. Подходящото количество ресурси, заделени за дейността по надзора на пазара, зависи от размера на РРАТ. Отделно от специфичните изисквания по тези въпроси, адекватността на ресурсите – както по отношение на количеството, така и на качеството – е от основно значение, за да се гарантира ефективност и истинска независимост на надзора на пазара.

Човешките ресурси, аналитичните инструменти и данните/информацията трябва да са адекватни, за да се извършват анализи в реално време и последващи анализи на необичайни събития, които се смятат важни за пазарите, на които действа РРАТ. Така например пазарите с малки обеми на сделки може да са по-подходящи за ръчен надзор, докато такива с големи обеми сделки могат да имат полза от автоматизирани системи.

Винаги трябва да съществува елемент на човешки анализ при установяването на възможни нарушения на REMIT, като най-ефективната форма на надзор вероятно ще е смесица от автоматизирани и човешки форми.

(2) Политика в областта на човешките ресурси

Различни вътрешни и външни фактори като например възможен конфликт на интереси на индивидуално ниво имат потенциала да се отразят на работата на екипа за пазарен надзор. За да се гарантира подходящо ниво на качество, последователност и ефективност на работата на екипа за пазарен надзор, следва да съществува политика по отношение на човешките ресурси с конкретни изисквания за служителите, отговорни за надзора на пазара, която може да допринесе за установяване и гарантиране на независимостта и интегритета на екипа. Тази политика може да включва принципите за управление на конфликт на интереси (включително списък на интересите, които трябва да се декларират).

Като част от конкретните изисквания към служителите, отговорни за надзора на пазара, в политиката за човешките ресурси могат да се включат конкретни стимули, основани на изпълнението на функцията за надзора на пазара, без да имат връзка с финансовите/търговските резултати.

(3) Специално съставен екип за пазарен надзор

Спецификата на функцията за надзор на пазара изисква съставяне на специален екип за тази цел. Този екип е специално посветен на дейностите по наблюдението, притежава съответните умения и е в състояние да отделя необходимото време и да действа своевременно. Прилагането на подходящи мерки за отделяне (например „китайски стени“) е много важно за изграждането на специалния екип за пазарен надзор, за да се гарантира интегритета и поверителността на оценяваната информация.

Лицата, извършващи сделки по занятие, които принадлежат към група от компании, трябва да могат да възлагат функциите си по наблюдение на друг субект в рамките на групата.

Освен това PPATs би трябвало да са в състояние да възлагат на външен изпълнител част от дейността си по наблюдението, включително анализа на нарежданията и сделките, генерирането на предупредителни сигнали за установяване на необичайни събития, както и идентификацията на възможни нарушения на член 3 и 5 от REMIT. Въпреки това PPATs трябва да:

- запазят в рамките на организацията експертния опит и ресурсите, необходими за оценка на качеството на предоставяните услуги и на организационната адекватност на доставчиците, както и за ефективен и постоянен надзор на възложените услуги и управление на свързаните с това рискове;
- имат пряк достъп до съответната информация, свързана с възложената навън услуга;
- посочат в писмено споразумение своите права и задължения, и тези на доставчиците. Споразумението за аутсорсинг трябва да позволява на PPATs да го прекратят.

При всички случаи PPATs трябва да гарантират, че субектът, на когото са възложени дейностите, спазва организационните и процедурните мерки, описани в настоящите насоки. PPATs остават изцяло отговорни за задълженията, посочени в член 15, и следва сами да подават всеки доклад за подозрителна сделка на компетентния НРО. Освен това PPATs все пак трябва да са в състояние да извършват допълнителни анализи.

(4) Комуникация с останалите звена

Независимо как е организиран екипът за пазарен надзор, самият екип трябва да е в постоянна връзка с другите функции в рамките на PPAT и да има достъп до необходимата информация, за да извършва дейностите си.

(5) Поверителност

За да се гарантира интегритетът на екипа за пазарен надзор, събираната от този екип информация за целите на изследването на дадено необичайно събитие ще се счита за поверителна и ще се прилагат системи, ограничаващи достъпа до подобна информация.

в) Ясно определение на функцията

Липсата на ясно определение на функцията за надзор на пазара може да подкопае способността на екипа за пазарен надзор да извършва задачите си – а именно, чрез отслабване на доверието във функцията.

Затова екипът за пазарен надзор трябва да има ясна (разписана) функция и да се ползва с доверието на ръководството на РРАТ, останалите служители и членовете/клиентите. Без ясно определение на функцията, доверие от страна на ръководството на РРАТ и на останалите служители на РРАТ, както и известен авторитет спрямо членовете/клиентите на РРАТ, екипът за пазарен надзор няма да може нито да разследва необичайни събития, нито да уведомява адекватно за възможни нарушения на REMIT.

Мисията на функцията за надзор на пазара би трябвало да е по-широка от сбора на задачите на екипа за пазарен надзор, защото засяга служители на РРАТ, които работят извън този екип. Тези служители биха могли да поставят под заплаха усилията на екипа за пазарен надзор, насочени към изпълнението, ако не са наясно с мисията на функцията за надзор на пазара (например дадени служители на РРАТ, които работят извън екипа за пазарен надзор, могат да имат разумно основание да предполагат за възможно нарушение на REMIT, но може да не докладват за него на съответния член на екипа за пазарен надзор поради неосведоменост за законовите задължения или за мисията на функцията за надзор на пазара).

РРАТ трябва да има процедури, които да гарантират, че служителите извън екипа за пазарен надзор са наясно с мисията на функцията за надзор на пазара.

9.4.3 Процедурни мерки

Процедурните мерки са съществени за гарантиране, че РРАТ изпълнява задълженията си по член 15 от REMIT. В настоящия раздел са очертани насоки относно стратегията за наблюдение на пазара, политиките в областта на човешките ресурси и процедурите, свързани с комуникациите и проследяемостта.

Процедурните мерки на РРАТs трябва да са документирани, включително техните изменения или актуализации. Трябва да се състави и документация за спазването на тези процедурни мерки от РРАТ. И двата вида документация трябва да се пази за период от поне пет години.

а) Стратегия за наблюдение на пазара

За да установи възможни нарушения на член 3 или 5 от REMIT, РРАТ би трябвало да има документирана стратегия за наблюдение на пазара. Тази стратегия трябва да е разработена въз основа на оценка на риска.

В стратегията за наблюдение на пазара се посочват прагове за проучване на сигнали и са включени съществуващите процеси за установяване на възможни нарушения. В нея има и предписания за действия, които екипът за наблюдение да предприема с оглед по-нататъшна оценка на необичайните събития.

Оценката на риска включва като минимум идентификация на различните видове пазарна злоупотреба, която може да представлява нарушения на член 3 или 5, и степенуване на различните форми пазарна злоупотреба въз основа на очаквания риск от появата им на платформата/операциите на РРАТ. При идентификацията на различните видове пазарна злоупотреба, която може да представлява нарушения на член 3 или 5, следва да се вземат предвид глави 5, 6, 7, 8 и 10 от настоящите насоки.

Оценката на риска и стратегията за наблюдение на пазара се преглеждат редовно. По-конкретно се преглеждат при наличието на доказателства, че текущата стратегия не е достатъчно всеобхватна и има пропуск при установяването на определено възможно нарушение. Преглеждат се също така при настъпване на важни промени на пазарите или в поведението на участниците на пазара. При разработването на подобна стратегия трябва да се вземе предвид най-добрата практика.

При поискване, РРАТ трябва да е в състояние да обясни на НРО как управлява сигналите, генерирани от установената система и защо въведеното ниво на автоматизация е подходящо за дейността му.

б) Процедури, свързани с човешките ресурси

Конфликтът на интереси има потенциала да засегне интегритета и фокуса на екипа за пазарен надзор. Затова този екип в рамките на всяко РРАТ трябва да бъде обхванат от политиките и процедурите на организацията в областта на човешките ресурси, което ще гарантира независимостта и интегритета на членовете на екипа за пазарен надзор, както и останалите засегнати отдели.

Политиката по човешките ресурси, изпълнявана от РРАТ, би трябвало да е с фокус върху конфликта на интереси в цялата организация. Като част от управлението на конфликта на интереси, съответните служители трябва да са задължени да декларират потенциално дялово участие, което могат да имат в компании, активни на пазарите за търговия на едро с енергия – например акции или близки родствени връзки. Трябва да се правят рутинни базови проверки при назначаване на работа, които обхващат и проверка на досието за съдимост и измама на лицето. При назначаване на служители в екипа за пазарен надзор следва да се прави комплексна проверка („дю дилидженс“).

Внимание трябва да се обърне и на възможния психологически тормоз върху екипа за пазарен надзор, който могат да упражнят лица, участващи в дейности във връзка с търгуването – например брокери или търговци в рамките на РРАТ. Възможно е даден брокер или търговец в рамките на РРАТ да бъде разследван за възможно нарушение на REMIT, а после същият този брокер или търговец да упражнява тормоз върху член на екипа за пазарен надзор по време на разследването. Трябва да се проведе подходящо обучение на екипа за пазарен надзор за справяне с потенциални ситуации на психологически тормоз и да се предвидят съответните предпазни мерки за управлението им.

За членовете на екипа за пазарен надзор трябва да се проведе подходящо обучение и да се дадат насоки относно REMIT и практическите съображения при прилагането на член 15. Обучението трябва да се провежда редовно в съответствие с плана на обученията и да се актуализира съобразно насоките, предоставени на Агенцията и НРО. Обучението по

REMIT не трябва да бъде ограничено до членовете на екипа за пазарен надзор, а да се предлага за цялата организация, ако е подходящо. Трябва да се пази документацията за присъствалите или завършилите обучението, а ефективността му да се оценява от РРАТ.

в) Процедури, свързани с комуникацията

Използването на данните и информацията от екипа за пазарен надзор трябва да е предмет на вътрешни политики, които да позволяват на членовете му да имат достъп до всякаква информация или данни от помощ да се обясни дадено необичайно събитие, което се проучва. Екипът за пазарен надзор би трябвало да може да поиска информация от участника на пазара във връзка с дадено необичайно събитие.

Специално внимание трябва да се обърне на комуникацията между екипа за пазарен надзор и всеки, който участва в някакво необичайно събитие / възможно нарушение на REMIT, за да се избегне разкриване на заподозряната компания или лице. Екипът за пазарен надзор трябва да знае и да следва политика, която регулира процеса на контакт с членовете/клиентите, а цялата комуникация във връзка с определено необичайно събитие / възможно нарушение трябва да се отбелязва или записва във файл.

Общото правило е, че след подаване на доклад за подозрителна сделка към даден НРО, екипът за пазарен надзор не трябва да осъществява контакт с члена/клиента във връзка с дадения инцидент, освен ако това не е съгласувано с НРО. Освен това при никакви обстоятелства членът/клиентът не трябва да разбира от екипа за пазарен надзор, че НРО е получил доклад за подозрителна сделка. В изключителни случаи може да е необходимо екипът за пазарен надзор или висшето ръководство в организацията на РРАТ да се свърже с члена/клиента, посочен в доклада за подозрителната сделка, като може да му бъде наложена санкция като например временно отстраняване от търгуването. По своя характер тази форма на контакт може да подскаже на члена/клиента, че се провежда разследване, но това може да е необходимо, за да се предотврати допълнителна вреда на пазара. Ако е възможно да се случи това, е важно съответния НРО да бъде ангажиран от самото начало.

При обстоятелства, в които се предвиждат контакти между екипите за пазарен надзор на различни РРАТs, например при потенциални случаи на кръстосано манипулиране на пазари, във вътрешните политики трябва да са разписани съответните подробности. Вътрешните политики трябва да съдържат ясни указания за това какво може да се обсъжда между екипите за пазарен надзор, а всички контакти и решения трябва да се документират, така че ако се подаде доклад за съмнителна сделка, съответният НРО да е наясно с извършената вече работа, а ако не се подаде – това да може да се обоснове.

Съществуващата политика за комуникация трябва да посочва в детайли как служителите, които не се занимават с функцията за надзор на пазара, установяват подозрения в пазарна злоупотреба и/или разпространяват информация за тях.

г) Процедури, свързани с проследяемостта

Цялата работа, осъществявана от екипа за пазарен надзор, трябва да се документира – било то в специално създадена за целта система за управление на казусите, в споделена папка или в проследяеми документирани имейли, за период от минимум пет години.

Препоръчително е да има ясна писмена политика за процедурите на мониторинг, в която подробно са посочени процесите, които екипът за пазарен надзор трябва да следва при разглеждане на необичайното събитие. Целият процес на вземане на решения от PPATs, свързан с категоризирането на необичайно събитие като възможно нарушение (от първоначалния сигнал до съставянето на доклад за подозрителна сделка) трябва да бъде проследим, а ключовите акценти на решенията да бъдат документирани.

Всички сделка(и)/нареждане(ия)/поведение(я), включително свързаните с тях актуализации, особено по отношение на необичайно събитие / възможно нарушение, се съхраняват от PPAT за определен период от време. Съответният НРО може да наложи допълнителни изисквания за съхранение, ако е подходящо.

НРО би трябвало да поиска от PPATs да съхраняват за период от минимум пет години информацията, която документира извършения анализ във връзка с необичайното събитие / възможното нарушение, които са разгледани, както и причините да (не) се подаде доклад за подозрителна сделка. Тази информация се предоставя на НРО при поискване.

Всички процеси и решения, взети от екипа за пазарен надзор, също се документират. PPAT следва да провежда вътрешни одити или да наеме външен одитор, който да извършва преглед на процесите поне на годишна база и в определени обстоятелства, когато НРО може да поиска да извърши посещение или одит.

9.5 Насърчаване на спазването на разпоредбите

В рамките на своите разследващи и санкциониращи правомощия, съответните НРО следва да налагат спазване на член 15 от PPATs. Въз основа на своите компетенции и наред с други мерки, НРО могат да решат да използват „въпросници за системите и контрола“ във връзка с процесите на PPAT по член 15. Могат да извършват посещения при екипите на PPAT за пазарен надзор с цел да оценят на практика процесите на надзор и мониторинг. Това ще помогне на НРО да разберат процесите, през които е преминал даден доклад за подозрителна сделка, и да обмислят следващите си стъпки. Друга възможност за НРО е да организират форуми за преглед на доклади за подозрителни сделки с фокус върху обмена на добри практики между PPATs.

Всеки НРО преценява дали да извършва посещения, да разработва въпросници или да провежда форуми във връзка с процесите по член 15 от REMIT, като преди подобни дейности трябва да даде достатъчно дълго предизвестие на PPAT.

НРО могат да извършват партньорски прегледи на качеството на докладите за подозрителни сделки и да залагат параметри за ефективността на PPATs в сравнение с референтни показатели, с цел подобряване на спазването на изискванията по член 15.

10 Прилагане на забраните срещу пазарна злоупотреба

10.1 Въведение

В съответствие с член 13, параграф 1, ал. 1 от REMIT, НРО гарантират налагането на забраните, установени в членове 3 и 5, и на задължението, установено в член 4. Въпреки че забраната срещу пазарна злоупотреба и задължението за оповестяване на вътрешна информация се прилагат при влизане в сила на REMIT, НРО следва да разполагат с правомощия за разследване и за налагане на санкции в срок до 29 юни 2013 г. На междинния етап, докато се прилага събирането на данни съгласно член 8 от Регламента, и в случай, че правомощията за разследване и прилагане на мерки все още не са налични на национално равнище в съответствие с член 13, параграф 1 от Регламента, НРО следва да използват съществуващите си правомощия, по-конкретно тези, предоставени им от прилагането на национално равнище на Третия енергиен пакет, с цел да се гарантира, че с влизането в сила на REMIT, целите ще бъдат осигуряване на интегритет и прозрачност на пазарите за търговия на едро с енергия

10.2 Режим на възпрети пазарни практики (ВПП)

Съгласно съображение 27 от REMIT, насоките на Агенцията следва да засягат наред с другото въпроса за възприетите пазарни практики (ВПП).

В член 2, параграф 2, буква а), точка ii) и параграф 3, буква а), точка ii) от REMIT се посочва, че ВПП, подобни на тези, които се прилагат в областта на финансовите услуги, понастоящем определени в член 3, параграф 1, алинея 9 и член 13 от MAR, биха могли да са легитимен начин за участниците на пазара да си осигурят благоприятна цена за даден енергиен продукт на едро. По силата на MAR понятието за ВПП може да се прилага във връзка с манипулирането на пазара съгласно член 12, параграф 1, буква а) от този Регламент.

Агенцията прави следните заключения по отношение на ВПП в REMIT:

Първо, приетите ВПП от компетентните органи в съответствие с MAR могат да се прилагат и по REMIT, но ВПП по REMIT не са ограничени до въпросните ВПП. Съответно нови ВПП могат да се въведат по REMIT, особено по отношение на стоковите пазари за търговия на едро с енергия.

Второ, също както органите на финансовите пазари разграничават последователно между практики и дейности, и Агенцията ще прави разлика между практики и дейности, извършвани на пазарите за търговия на едро с енергия. Понятието „дейности“ обхваща различните видове операции или стратегии, които биха могли да се предприемат, например арбитраж, хеджиране и къси продажби. Понятието „пазарни практики“ обхваща начина, по който тези дейности се осъществяват на пазара.

„Дейностите“ се смятат за твърде широки, за да попаднат в категорията на ВПП. Дейност като хеджирането може да се извърши по различни начини. Ако дейността се извършва по начин, който не представлява манипулиране на пазара, тогава не възниква въпросът да ѝ се даде статут на възприета пазарна практика. От друга страна, ако „дейността“ се извършва по начин, който би представлявал манипулиране на пазара, малко вероятно е даден компетентен орган да е готов да я приеме като ВПП. Затова общото категоризиране на дадена „дейност“ като ВПП не би било нито разумно, нито желателно.

Трето, Агенцията е съгласна със съображенията на органите на финансовите пазари по въпроса дали на определени по-специфични практики – например презгранични/предварително уредени сделки или брутно тръжно наддаване – не трябва да им се даде статут на възприети пазарни практики при условие, че тези практики се прилагат в съответствие с правилата на организирания пазар, приложими за тяхното поведение. Както е в повечето от тези случаи, прилагането на дадена практика в съответствие с правилата на организирания пазар е само по себе си достатъчно да насърчи интегритета на пазара и следователно въпросът с даването на тази практика на статут на възприети пазарни практики не би възникнал.

И накрая, решението дали даден процес представлява ВПП е въпрос на национална и регионална специфика. Следователно ВПП са преди всичко отговорност на отделните НРО и по този начин дадена практика, която един компетентен орган смята за ВПП, може да не се разглежда от друг като такава. Въпреки това всеки НРО има задължение да се консултира – както национално, така и с други НРО – и да се координира с Агенцията преди да разкрие практики, които са възприети. За Агенцията съществува и задължение да координира и публикува ВПП на уебсайта си. Те се публикуват в стандартния формат на ACER и се посочва линк към националния законов текст след като бъдат признати и преминат през необходимия процес на национални и европейски консултации.

Следният неизчерпателен списък от фактори следва да се вземе под внимание от компетентните органи когато оценяват конкретни практики на пазарите за търговия на едро с енергия:

- нивото на прозрачност на съответната пазарна практика спрямо целия пазар: прозрачността на пазарните практики на участниците на пазара е от основно значение за решение дали определена пазарна практика може да бъде приета от компетентните органи. Колкото по-непрозрачна е дадена практика, толкова по-вероятно е да не бъде приета. Обаче практиките на нерегулираните пазари биха могли поради структурни причини да не са толкова прозрачни, колкото техните сходни практики на регулираните пазари. Подобни практики не би трябвало сами по себе си да се смятат за неприемливи от компетентните органи;
- необходимостта да се гарантира действието на пазарните сили и подходящото взаимодействие между силите на предлагането и търсенето: пазарни практики, които възпират взаимодействието между предлагането и търсенето, като ограничават възможностите на други участници на пазара да отговорят на сделките, могат да породят по-големи рискове за интегритета на пазара и следователно има по-малка вероятност да се приемат от компетентните органи;
- степента, до която съответната пазарна практика оказва въздействие върху ликвидността и ефективността на пазара: пазарни практики, които увеличават ликвидността и ефективността, вероятно ще бъдат по-добре приети от тези, които имат обратния ефект;
- степента, до която съответната практика взема предвид механизма на търгуване на дадения пазар и позволява на участниците на пазара да реагират по подходящ и навременен начин в новата пазарна ситуация, породена от тази практика;

- рискът, който е присъщ на съответната практика, по отношение на интегритета – пряко или непряко – на свързаните пазари, независимо дали те са регулирани или не, на съответния енергиен продукт на едро в рамките на целия Съюз;
- резултатът от възможно разследване на дадена пазарна практика от определен компетентен орган, особено дали пазарната практика е нарушила правилата или разпоредбите за предотвратяване на пазарна злоупотреба, или кодексите за поведение – независимо дали на въпросния пазар или на пряко или непряко свързани пазари в рамките на Съюза;
- структурните характеристики на съответния пазар, включително дали е регулиран или не, видовете енергийни продукти на едро, с които се търгува, и видът на участниците на пазара.

Основните принципи, които да се съблюдават от компетентните органи с цел да се гарантира, че ВПП не подкопават интегритета на пазара, като същевременно се насърчава иновацията и непрекъснатото динамично развитие на пазарите за търговия на едро с енергия, включват:

- компетентният орган не трябва просто да приема, че нови или възникващи ВПП не са приемливи само защото преди не са били приети от него;
- необходимо е практикуване на справедливост и ефективност от участниците на пазара, за да не се създават предразсъдъци спрямо нормалната пазарна дейност и интегритета на пазара.

Компетентните органи следва да анализират въздействието на съответната пазарна практика при оценката си дали такава практика представлява ВПП.

В момента Агенцията разглежда прилагането на режима на ВПП най-вече във връзка с информацията, която потребителите на пазарите за търговия на едро с енергия биха очаквали да се направи публично достояние по отношение на енергийни продукти на едро за следните инциденти и евентуално в координация с компетентния национален орган за финансовия пазар:

- Оповестяване на вътрешна информация чрез регионални или национални платформи за разкриване на вътрешна информация, отговарящи на минималните изисквания за качество, посочени от Агенцията в раздел 7.2.2 от настоящите насоки, ако са били предложени от компетентните НРО след публични консултации и е било изпратено уведомление до Агенцията. НРО би трябвало да се стремят към регионални платформи, които са съгласувани със съответните НРО за съответните пазари;
- Оповестяване на вътрешна информация по обобщен/анонимен начин с цел спазване на конкурентното право и нотифицирано към Агенцията, ако е сметнато за необходимо на национално равнище, и съгласувано между националния НРО и националния орган по конкуренцията, и нотифицирано към Агенцията.

Опитът ще покаже дали режимът на ВПП може да се прилага и по отношение на други видове пазарни практики.

НРО следва да уведомят Агенцията за всички ограничения, наложени на участниците на пазара от страна на националните органи по конкуренцията във връзка с изпълнението им на REMIT.

10.3 Режим на спазване

Агенцията е на мнение, че участниците на пазара би трябвало да разработят ясен режим на спазване в посока оповестяване на вътрешна информация в реално време или почти реално време, и на останалите изисквания на REMIT извън спазването на съществуващите задължения за прозрачност по Третия пакет. НРО следва да разгледат следните примери за най-добри практики при подобен режим на изпълнение за участниците на пазара, но като отчитат размера и капацитета за търгуване на всеки участник на пазара:

- Култура на спазване: създаването на корпоративна култура за спазване на изискванията на REMIT,
- Цели на спазването: спазването на изискванията на REMIT, а именно – тези за регистрация, оповестяване и докладване, както и забраните срещу пазарна злоупотреба,
- Организация на спазването: определяне на ролите и отговорностите във вътрешната организация (напр. отговорности по отношение на изискванията на REMIT (централизирано спрямо децентрализирано), вътрешни спрямо външни посоки на докладване, вътрешни спрямо външни интерфейси, осигуряване на ресурси: човешки / технически (системи за ИТ) ресурси),
- Рискове за спазването: идентификация / оценка на конкретни рискове за спазването,
- Програма за спазването: определяне на конкретни действия за дефиниране на поведение, което (не) отговаря на спазването,
- Комуникация: комуникацията на правилата и регламентите, които трябва да се съблюдават:
 - вътрешна комуникация и концепция за обучение (повишаване на осведомеността на служителите);
 - външна комуникация и докладване на Агенцията/НРО;
 - процеси на докладване: вътрешни доклади за спазването, докладване на нарушения, статут на текущите процеси и т.н.
- Подобрения на наблюдението: система на вътрешен контрол, одити и т.н.; механизми на докладване относно резултатите от наблюдението; документиране на процесите и действията.

10.4 Режим на санкции

В съответствие с член 18 от REMIT, държавите членки би трябвало да са установили правилата относно санкциите, приложими към нарушения на REMIT най-късно до 29 юни 2013 г. За да гарантира ефективно изпълнение на REMIT, Агенцията смята за важно да има санкции за всички потенциални нарушения на REMIT, които могат да се състоят в нарушения на забраните за пазарна злоупотреба в член 3 и 5 от Регламента, но също така нарушения на задължението за съобщаване на съответната информация на Агенцията и компетентния НРО в ситуации по член 3, параграф 4, буква б) от Регламента, задължението за оповестяване на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламента, задължението да се съобщава на Агенцията и на компетентния НРО отложено разкриване на вътрешна информация в съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента, задължението да се предоставя на Агенцията отчет за сделките на пазарите за търговия на едро с енергия, включително нарежданията за търгуване, в съответствие с член, параграф 1 от Регламента, задължението за регистриране при компетентния НРО в съответствие с член 9, параграф 1 от Регламента, както и задълженията на лицата, които извършват сделки по занятие, в съответствие с член 15 от Регламента.

Списък на съкращенията

ACER/Агенцията	Агенция на ЕС за сътрудничество между регулаторите на енергия
ВПП	Възприети пазарни практики
CEREMP	Централизиран европейски регистър на участниците на пазара
ЕК	Европейска комисия
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕМОПС-Е	Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия
ВПГ	Втечен природен газ
LSO	Оператори на системи за ВПГ
MAD	Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 година (пазарна злоупотреба)
MAR	Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба)
MiFID	Директива 2004/39/ЕО относно пазарите на финансови инструменти
MIFID II	Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти
MIFIR	Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти
КНП	Комисия за наблюдение на пазара
ОНП	Отдел за наблюдение на пазара
ЗНП	Звено за наблюдение на пазара
МСТ	Многостранна система за търговия
НРО	Национален регулаторен орган
ОП	Организиран пазар
ОТС	Извънборсов
ОСТ	Организирана система за търговия
РРАТ(s)	Лице(а), което/които извършва(т) сделки по занятие

REMIT	Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара на търговия на едро с енергия
RRM	Регистриран механизъм за докладване
SSO	Оператор на система за съхранение
STR	Доклад за подозрителна сделка
ОПС	Оператор на преносна система
TMS	Система за съпоставяне на сделки